Ketvergas, Spal...

Manhattan Skrybė...

Visiems yra žinomos kaipo geriausios...

IŠMĖGINKITE!

Rudenį ir žiemą nešiokitė Manhattan skrybėles, nes ...
pinigus negalima gauti.

Pirkdami nuo mūsų, jūs sutaupinate tuos pinigus, kurius gautų fabrikantas, nes mes patys išdirbame skrybėles. Mes, parduodami geresnį tavorą už pigesnę kainą, įgauname žmonių užuojautą ir galime daugiaus parduoti, iš ko šiektiek turime pelno.

Ateikite ir pasigėrėkite mūsų stebūklingu langų išdabinimu. Ten matysite puikiausių milinių ir velour skrybėlių rudeniui ir ...mai. Turime visokių madų, kurios, užtikriname, ...s. Ateikite ir persitikrinkite.

MANHATTAN HAT STORE

Brooklyno šakos:

...0 GRAND ST., ...arti Driggs Ave.

479 GRAND ... arti Union ...

S. NAMO BENDROVĖ

...biami draugai, kuopos ir drau... — Turėdami kokią-nors pro... pamirškite paremti L.S.S. Na... fondą aukomis, paskolomis. Lai... gos namas būna vienu iš di... jų institucijų tarpe Amerikos ...ų darbininkų.

...dami pinigus, išpirkite Money ... arba čekį vardu LITHUA... SOCIALIST HOME ASSO... ON, Inc. ir siųskite iždininko ...birmininko antrašu. Už priim... ...ikas aplaikysite nuo iždininko ...avimą, už paskolą kvitą, o kas ... nuo penkių dolerių ir augš... ...gaus gražų spalvuotą paliūdiji...

...is agitacijos reikalais kreipki... ...ie sekretoriaus.

...ugiškai L.S.S. N. B-vės Komi...

J. Šukys, 229 No. 6-th St., Philadelphia, Pa.

A. Jurevičius, 878 Driggs ave., Brooklyn, N. Y.

...kas, J. Šaltis, 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Severos Gyduolės ... šeimynos sveikatai

Inkstų Betvark...

...reikalauja pridabojimo, ... dabojimas ilgainiui pa... sitęsiančių ir įkyrinsių ... nelengvai gydymosi ... Tad nelauk ilgai. Gy... — išpradžių. Imk...

Severa's

Kidney and Liver ...

(Severos Gyduolės ... Kepenų), jeigu kenti nuo ... puslės uždegimo, ... pertiršto šlapumo, ... pinimosi, geltigės ir ... mo, ištinysių kojų ir ... nose paeinančių ... kių. Parsidduoda visur ... Kainos: 75 ct. ir 5 ct. ... $1.25 ir 5 ct. taksų.

W. F. SEVERA ...
CEDAR RAPIDS, ...

JUOZAS GINKUS

FOTOGRAFA...

499 Grand Steet, Brooklyn, ...
KAMPAS UNION AVE.

Fotografuoja Veselijas, Pagrabus, Gr... mynas ir pavienius. Darbas atsakanti... prieinamos. Kurie mylit turėti gra... PAVEIKSLUS tad kreipkitės pas ... GINKŲ, kuris padirba, kaip mažas, tap... lius visokiom spalvom. Traukia dieną ir ... Nepaisant oro — lija ar giedra.

...acys Bros. Furnitu...

198-200 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Dabar pasinaudokite proga. Jeigu reikia jums ar jū... ...niems forničių, kreipkitės į šitą firmą, nes jau prekia ... nės, negu kad buvo karės laike.

Kas tik reikalinga į namus galite gauti ir už ... ...s, o likusius išmokėsite po biskį.

Fornišiai naujausios mados ir gvarantuoti. Pristatome ... ir toliausiai. Patarnavimas geriausias.

NAMAI IR FARMOS.

Ant pardavimo mūriniai ir mediniai ... dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir ... miausia kaina, Brooklyno mieste ir ... miesčiuose: East New York, Jamaica, ... Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, South ... lyne ir Central Brooklyne.

...m. — nuo $1,500 iki $10,000 įmokėti ant $1,000 nuo ...
2 f. — $1,800 iki $10,000 | 6 f. — $3,800 iki ...
3 f. — $2,500 iki $13.000 | 8 f. — $4,000 iki ...
5 f. — $3,500 iki $15.000 | 20 f. — $11,000 iki ...

Budavojame namus ir duodame morgičius ant namų.
Kas per mūsų prirodymą perka, nieko nemoka mum... ...ame teisingai.

Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais ... ...ką, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur ger... ..., prie girių, vandenų ir mūsų tautos apgyventa. ... mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu.

B. ZINIS REALTY CO.
BRANCH OFFICE:
3929 Stagg. 420 Lorimer Street BROOKLYN, ...
Pagal Grand Street

Pirmutinis Darbo Žmonių Dienraštis išeina kasdien apart nedėldienių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Kaina: Suv. Valst. ir Canadoj — metams $6.00; pusei — $3.00; 3 mėnesiams— $1.75. Kitose šalyse: metams $8.00; pusei metų — $4.00.

No. 16 (89) Telephone 3878 Stagg | Brooklyn, N. Y., Pėtnyčia, 3 d. Spalio (October), 1919. | Kaina pavienio numerio 3 centai. | Metai IX, Dien. I.

Britanijos Darbininkų Streikas Vis Dar Plečiasi.

DAUGIAU UNIJŲ PRISIDEDA PRIE STREIKO.

Spaustuvių darbininkai grėsia streiku, jei laikraščiai nesiliaus platinti melus apie streiką.

London, 2 d. spalio. — Gelžkeliečių streiko situacijoj apsireiškia naujų kritiškų dalykų. Gelžkeliečių unijos sekretorius, J. H. Thomas, paskelbė nebesipriešinsiąs užuojautos streikams. Tą patyrę, motorinių karų, gatvekarių darbininkai ir elektrikieriai žadėjo tuoj prisidėti prie streiko. Spaustuvių darbininkų unija taipgi grąsina streiku. Jie protestuoja prieš tai, kad dienraščiai platina melagingas žinias apie gelžkeliečių streiką, o jie priversti tas žinias statyti ir spausdinti.

Jau ir dabar, be streiko, visi dienraščiai turėjo sumažinti savo didumą iki vieno ketvirtadalio, kaip pirma ėjo. Tas padaryta, kad sumažinti sunkumą ir palengvinti laikraščių išvežiojimą motorais ir orlaiviais.

Iš to viso matosi, kaip ląbai kitų rūšių darbininkai prijaučia gelžkeliečiams ir kaip pasiryžę juos remti ir padėti laimėti kovą.

Valdžia atsišaukė į visus žmones, kviesdama liuosnorius padėti gaminti maistą į didmiesčius. Kol kas jai dar sekasi nedaleisti prie krizio maisto pridavime, bet tas greit galės pasiliauti, kadangi rengiasi sustreikuoti visi transportacijos darbininkai. Tuomet nebus kam ne tik vežti, bet ir atvežtų daiktų išliuoduoti ir išvežioti į krautuves.

Londone bandoma su streiklaužių pagelba leisti keletą požeminių traukinių, bet pasekmės iš to menkos.

Kapitalistų spauda skelbia, būk kai-kur apsireiškė sabotažas, ypač Škotijoj, kur labiausiai įsigalėjęs sindikalizmas; tačiaus gal būti, kad tos paskalos leidžiamos tyčia su tikslu sukurstyti publiką prieš gelžkelių darbininkus.

AMERIKIEČIAI DABOJA TVARKĄ SPALATOJE.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on October 2, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Rymas, 2 d. spalio. — Čia atėjo žinių, kad Amerikos jūrų kareiviai daboja tvarką Spalatos mieste, Dalmatijoje, kur randasi Amerikos admirolas P. Andrews su šarvuočiu Pittsburgh. Pranešimuose pažymima, kad Spalatoje padėjimas labai opus ir amerikiečiams jau kelis sykius prisiėjo įsikišti ir stabdyti susirėmimus italų su jugoslavais.

STENGIASI SUDRŪTINTI RUSIJOS BLOKADĄ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on October 2, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Paryžius, 2 d. spalio. — Vakar augščiausia talkininkų taryba svarstė apie palaikymą blokados prieš Tarybų Rusiją. Le Journal rašo, kad taryba pripažino reikalingu ne tik palaikyti Rusijos blokadą, bet stengtis dar labiau ją sudrūtinti. Taryba labai susirūpinusi, kad tik Vokietija labiau nesusiartintų su Tarybų Rusija, nes tuomet blokadą palaikyti būtų daug sunkiau.

BRITANIJOS KAREIVIAI UŽĖMĖ ODESSĄ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on October 2, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Vienna, 2 d. spalio. — Iš Budapešto gauti pranešimai skelbia, kad Britanijos kareiviai užėmė Odessą. Iki šiol kareiviai buvę ant Britanijos karinių laivų, kurie plaukioja Juodoje jūroje.

Kelios savaitės atgal Odessa tapo atimta iš bolševikų ir nuo to laiko už tą miestą ginčijasi ukrainiečiai ir Denikinas, kazokų lyderis.

Gręsia atnaujinti Vokietijos blokadą.

VOKIETIJA TURI ATŠAUKT KAREIVIUS IŠ PABALTIJOS ARBA BADAUTI.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on October 2, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, 2 d. spalio.— Pereitą subatą Vokietijos valdžiai tapo įduotas talkininkų ultimatumas reikalaujantis tuojaus išvest iš Pabaltijos provincijų vokiečių kareivius. Ultimatume grąsinama, kad jeigu Vokietija to reikalavimo nepasiskubins išpildyti, tai talkininkai tuoj atnaujins blokadą ir sulaikys siuntimą Vokietijon maisto ir žalios medegos, o taipgi nebeduos Vokietijai jokios finansinės paramos. Vokietijos valdžiai neleidžiama išsikalbinėti tuomi, būk ji nepajiegia ten esančią armiją priversti apleisti tą šalį.

Vokietijai visai neleidžiama argumentuoti, bet įsakoma tuojaus tą reikalavimą pildyti.

Prasidėjo didelis laivu dirbėju streikas.

VIENAME TIK NEW YORKE STREIKUOJA APIE 90,000 DARBININKŲ.

Streikas gręsia apimti visos šalies laivų dirbtuves.

1 d. spalio New Yorko prieplaukoje prasidėjo didžiulis laivų dirbėjų streikas. Pirmąjį vakarą streikavo jau apie 90,000 darbininkų, dirbančių įvairiose laivų statymo dirbtuvėse.

Streiko priežastis yra tame, kad valdiškoji jūreivystės komisija įsakė laivų dirbtuvėse įvesti 48 valandų darbo savaitę, vieton dabar buvusios 44 val. savaitės. Kita priežastis — atsisakymas darbdavių tartis su darbininkų atstovais apie išrišimą klausimo link darbo valandų ilgumo ir reikalavimas pakelti algas 25 nuošimčiais.

Daugelyje laivų statymo dirbtuvių jau nuo kelių metų įvesta sistema 44 valandų darbo savaitėje. Dabar-gi minėta jureivystės komisija nori vėl pailginti darbo valandas. Jau nuo tūlo laiko eina ginčai dėlei darbo valandų ir algų, ir jau pirmiau buvo nutarta pradėti streiką 1 d. spalio, jei iki tol nepasiseks susitaikyti. Atsisakius kompanijoms tartis su darbininkais, streikas prasidėjo paskirtą dieną.

PACIFIKO PAKRAŠTYJE IRGI STREIKUOJA LAIVŲ STATĖJAI.

San Francisco, Calif., 2 d. spalio. — Vakar sustreikavo laivų statymo darbininkai prieplaukose Tacoma, Wash., ir Eureka, Cal. Be to, į visas vakariniame pakraštyje esančias laivų dirbtuves išsiuntinėtas įsakymas tuoj pradėti streiką, kur tik darbdaviai nesutinka pakelti algas. Darbininkai reikalauja vidutiniai po 8 c. į valandą daugiau, negu iki šiol gaudavo.

Kai-kur laivų statymo kompanijos sutinka pakelti algas, bet streikas bus apšauktas visur, kad padėti laimėti ten, kur kompanijos priešinasi algų pakėlimui.

Manoma, kad tasai laivų dirbėjų streikas greit suparalyžiuos visas laivų statymo dirbtuves visoje Amerikoje, jeigu kompanijos nepasiskubins išpildyti darbininkų reikalavimus.

Valdiška jureivystės komisija labai stengėsi sulaikyti nuo streiko bent iki rengiamosios Washingtone darbo-kapitalo konferencijos, bet tas nepasisekė.

IŠ LIETUVOS

ŽAGARĖ.

Liūdnas atsitikimas.

Gražaičių kaime, N. Žagarės parapijoj, Monika Gurskienė nužudė savo vyrą Joną Gurskį pagrįžusį iš karo. To žvėriško darbo priešastis buvo nedoras sugyvenimas su tarnaujančiu pas ją vaikinu. Pagaliaus pargrįžo vyras, išvargęs keletą metų karo laukuose net ir nelaisvėje kentėjęs. Bet štai nepraeina ne keletas menesių, kaip pas ...ta gandas: "Gurskis pražuvo, bus pati nužudžiusi". Sujudo valdžia ieškoti, klausinėti, bet nieko nesuseka. Žinoma, pati gynėsi, sakydama vyras išėjęs nežinia kur. Pasislėpus gi Gurskienės sėbrui tarnui visi užte užė, jog Gurskis tikrai esąs nužudytas. Gurskienė suareštuota, bet vis, ginasi. Ir kažin kaip butų pasibaigęs tas tamsus darbas, jeigu ne vienas atsitikimas. Štai praslinkus jau dviems mėnesiams po Gurskio pražuvimo rasta apie Šakyną miške lavonas. Pradėta tirinėti, jog tai yra žuvęs J. Gurskis. Todėl 6 birželio iškilmingai palaidota atrastasis lavonas. Skaitlinga minia lydėjo jį į kapus. Ėjo paskui grabą ir žudytoja, Monika Gurskienė, apsupta valdžios milicijantais.

Prie duobės kun. Kaščiukas pradėjo sakyti didžiai griaudingą pamokslą, ragindamas kaltininkę prisipažinti viešai, nes daug esą prirodymų jos kalčios. Bet Gurskienė gynėsi nieko panašaus nepadariusi. Ilgai kunigas kalbėjo, bet galų-gale jo žodžiai užgavo žmogžudės nuožmią širdį ir Gurskienė prisipažino. Ten pat prie duobės buvo surašytas protokolas. Taigi Gurskienė pasakė, jog 8 dienoj balandžio pati nužudžiusi savo vyrą arklydėj, pati drožusi su geležine štanga į galvą, o žvėrys tarnas perduręs peiliu kaklą. Bet kaip visi nustebo, kada Gurskienė pasakė, jog laidojamasis — nesąs jos vyras. Jis esąs užkastas daržinėj. Iškarto nenorėta tikėti, bet paskui ištikrųjų rado gilioj duobėj, akmenais užverstą vargšą Joną Gurskį. Sekminių dieną liko dar iškilmingiau palaidotas tikrasis Jonas Gurskis, dalyvaujant nesuskaitomai daugybei žmonių. To kankinio kūnas palaidotas ant senųjų N. Žagarės kapų. Gurskienės sėbro dar nesurasta. Tiktai nežinia nieko apie įtariamąjį lavoną pirmiaus surastą. Kalba buk esąs tokios pat rųšies kaip a. a. Gurskis.

PILVIŠKIAI (Vilk. apskr).

Miestelis stovi netoli gelžkelio, užtat čia didesnis yra ir judėjimas. Na, ir šmukulis čia eina. Varo jį žydeliai, vokiečių kareivių padedami. Žydeliai po sodžius superka, sugabena vienon vieton; potam nusisamdo vežimą, įsisodina du—tris vok. kareivius ir gabena stotin. Kartą tik-tik neįvyko tarp lietuvių ir vokiečių muštynės. Lietuvių buvo mažiaus, tai gi turėjo slėpties. Matomai tas šmukulis eina vokiečių naudai, kad vokiečių kareiviai jį remia. Žmonės už tai dideliai pyksta.

SINTAUTAI (Šakių apskričio).

Čia susitvėrė ūkininkų sąjunga su tikslu kelti žemės ūkį ir ginti ūkininkus.

KRETINGA.

Su vokiečiais kaip bėda, taip bėda. Tiesa, jiems yra leista tik pirkties kareivių šiame krašte, ypač fronte užlaikimui. Bet kas čia tuo pasitenkins! Kretingos apygardoje vokiečiai supirko 10 tukstančių kiaušinių ir į 35 centnerius sviesto su tikslu išvežti Germanijon. Musų milicijantai bei kareiviai norėjo tai sutrukdyti. Vokiečiai pasikvietė didesnių spėkų su kulkosvydžiais ir šmukulį išgabeno.

TELŠIŲ KAINOS.

Telšių komitetas nesilenkia spekuliantams, todėl patsai gali tvarkyti kainas, kurios čionais žymiai nukrito. Silkės gaunamos po 1 auk. 30 sk. (65 kp.), Amerikos miltai po 1 auk. 70 sk. (85 kp.) svaras, nedraudžiant gi įvežti šiaip jau maistas pigesnis negu Kaune: pav. sviestas 9 auks. (4½ rb.) ir tt.

LEIDŽIA SIŲST FEDERALIUS KAREIVIUS RIAUŠIŲ NUMALŠINIMUI.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. on October 2, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, 2 d. spalio.— Armijos generolams tapo suteiktas įgaliojimas duoti kareivių, kur reikalinga apgynimui žmonių gyvasčių ir turto iškilus jų rajonuose kokioms-nors riaušėms. Tą paskelbė karės ministeris Bakeris. Tačiaus jo instrukcijose apie tą dalyką sakoma, kad tokia apsauga gali būt suteikiama tik prašant jos legaliams valstijos viršininkams.

Iki šiol kariumenės viršininkai visuomet turėdavo pagelbos prašymus siųsti karės ministerijai ir laukti iš ten pavelijimo. Tas duodavo progą kartais perdaug riaušėms išsiplėtoti. Dabar karinę pagelbą bus galima daug greičiau nusiųsti, kur reikalinga.

Iš Lietuvių Komunistų Sąjungos Suvažiavimo.

1 d. spalių, t. y., penktoje suvažiavimo dienoje dalyvavo delegatų mažiau. Daugelis jau negalėjo laukti ir apleido suvažiavimą. Iš svarbesnių tarimų bus šie:

Nutartą Sąjungos namą statyti Chicagoje ir tas darbas pavestas Pild. Komitetui. Kada Pild. Komitetas matys galimu, tai pradės statyti.

Priimtos rezoliucijos: 1) Pasmerkimas Lietuvos socialburžujų prisidėjusių prie buržuazinės valdžios ir išdavusių buržuazijai proletariato klesos reikalus, 2) Užuojautos rezoliucija lietuvių politiniams kaliniams; 3) Padėkos rezoliucija "Laisvės" Kooperatyvės Spaudos Bendrovės nariams už pavedimą "Laisvės" L. K. Sąjungos nuosavybei; 4) Pasveikinimas Rusijos Tarybų Respublikos valdžios ir Lietuvos revoliucinės valdžios su pirmininku V. Kapsuku-Mickevičium. Taipgi buvo priimta abelna rezoliucija, kaip L. K. S. nariai turi veikti ir tt.

Įstatai, kurių projektą pagamino komisija, su mažais pataisymais, tapo priimta.

Nutarta, kad LKS. suvažiavimas yra augščiausia įstaiga ir visi jo nutarimai įeina galėn be referendumo užtvirtinimų.

Išrinkta Pild. Komitetas iš 15 narių. Bėgyje trijų savaičių jis turi pradėti pildyti savo pareigas.

Organo redaktorium išrinktas V. Rudaitis.

Sekretorium - vertėju išrinktas V. Andrulevičius.

Pild. Komitetas bus renkamas iš visos Amerikos, o ne nuo apskričių, kaip kad iki šiol buvo.

"Laisvės" sutvarkymas ir redaktoriaus rinkimas pavestas Pild. Komitetui.

Suvažiavimas užsibaigė trumpomis prakalbomis.

Kolčakiniai nuplakė Amerikos kareivį.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on October 2, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Vladivostokas, Sibiras. — Generolas Wm. S. Graves, komanduojantis Amerikos kareivius Sibire, pareikalavo iš generolo Rozanovo, kuris komanduoja rusų kontrevoliucionierių kareivius Priamuro provincijoje, kad tas persiprašytų už sureštavimą kapitono L. P. Johnso ir kapralo B. Sperlingo ir už nuplakimą to kapralo. Minėtą Amerikos kapitoną ir kapralą pagavo generolo Kalmikovo komanduojami kazokai.

Tuo pačiu laiku Japonijos militariai viršininkai pradėjo tardymą japonų aficieriaus elgimosi, kuris buvo miestelyje Iman, kuomet ten įvyko amerikiečių areštas. Tasai incidentas, įvykęs 5 d. rugsėjo, skaitomas vienu opiausių nuotikių, kokie tik yra atsitikę nuo-pat talkininkų išsisodinimo Sibire.

Uniformose ir su oficialiais reikalais, minėti du amerkiečiai nukeliavo į miestelį Iman, kuris randasi 170 mylių į šiaurius nuo šio miesto (Vladivostoko) ir yra palei tą gelkelio dalį, kurią daboja chiniečiai kareiviai. Jiedu neturėjo pasportų, nes, sulyg talkininkų padarytos sutarties, jų nereikėjo turėti.

Esant jiem viešbutyje, būrys kazokų įsiveržę ir suareštavo juos, būk-tai už neturėjimą reikalingų popierų. Kapitonui Johnsui pasisekė pabėgti ir, pagavęs traukinį, jis atvažiavo į miestelį Spasskoje, kur pranešė apie atsitikimą ten komanduojančiam Amerikos aficieriui. 150 amerikiečių kareivių, priklausančių į 27 pulką, tuojaus leidos traukiniu į Imaną, kad paliuosuotų Sperlingą. Atvažiavę tenai, amerikiečiai pirmiausia pagavo 3 kazokus, kaipo užstatą.

Amerikiečiai rado Kalmikovo kazokus apsikasusius netoli stoties ir todėl rengėsi pavartoti prieš juos prievartą. Tuomet ten buvęs japonų majoras įsikišo, užsistodamas už kazokus ir sakydamas, kad, kilus susirėmimui amerikiečių su kazokais, ten esantieji japonų kareiviai veiks išvien su kazokais.

Jisai pasakė amerikiečiams, kad Sperlingas tapęs išvežtas į Chabarovską, kur randasi gen. Kalmikovo vyriausia stovykla. Tuoj pasiųstas į Chabarovską telegramu reikalavimas paliuosuoti suimtąjį ir gautas atsakymas, kad jis bus tuojaus paliuosuotas. Tuomet amerikiečiai kareiviai sugrįžo į Spasskoje, veždamiesi su savim suimtuosius kazokus.

Generolas Kalmikovas, kurį vietos amerikiečiai vadina "Sibiro Villa", su savo gauja nuolat daro visokius "trubelius." Jo užpuoilmai ir plėšimai pasižymi baisiausiais žiaurumais ir žudynėmis. Neseniai generolas Rozanovas paskyrė jį militariu Chabarovsko rajono komandieriu ir, sakoma, kad tas dar labiau padrąsino jį prie baisenybių.

The Lithuanian Daily
LAISVĖ
Published by the
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at
455 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Yearly subscription rates: in U. S. $6.00; foreign countries — $8.00.
Telephone Stagg 3878.

"Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the act of March 3, 1879."

Ar tas išgelbės?

Pastarųjų metų Europos darbininkų judėjimas išjudino tuos pamatus, ant kurių yra pabudavotas dabartinis pasaulio surėdymas. Rusijoj jau tie pamatai išgriauti, padėti nauji ir ant jų statomas naujas budinkas.

Italijoj verda didžiausia kova — pagal pranešimus kapitalistinių agentūrų, — streikuoja virš miliono darbininkų. Buržuazinė spauda randa, kad visa šalis apimta anarchijos, kad ją ir suvaldyti negalima, nes kareivių negauną, kurie eitų streikierių šaudyti. Ten bile dieną gali užgiedoti raudonasis gaidžiukas, atsistojęs ant kapitalistinės sistemos sugriautų ir paverstų mėšlynu pamatų.

Anglija apimta streikų bangos. Sustreikavus gelžkelių darbininkams, visa šalis tapo suparalyžuota. Dabar laukiama sustreikuosiant transporto darbininkų. Galimas daiktas, kad visoje Anglijoje iškils generalis streikas, kuris pavirs į revoliuciją.

Dabar Anglijos valdžia išleido atsišaukimą kviesdama visus gerus piliečius eiti streiklaužiauti. Ar daug tokių "gerų" piliečių atsiras ir kaip ilgai jie pajiegs streiklaužiauti, greitai pamatysime. Mums rodosi, kad tokios priemonės jau nieko negelbės.

Amerikos darbininkų judėjimas dar tokio augšto judėjimo laipsnio nėra pasiekęs, bet paskutinių kelių mėnesių apsireiškimai irgi rodo, kad neužilgo gali būti tas, kas dabar yra Europoje. Suprantama, Amerikos buržuazija gana galinga, gerai susiorganizavusi, jos rankose randasi visa valstybės mašinerija, kuri dar nesugadinta ir energingai veikia, gindama kapitalistų klesos reikalus, todėl darbininkams sunkiau kovoti, sunkiau atsiekti tą, ką jau yra atsiekę tulų Europos šalių darbininkai. Amerika turės ilgiaus pasilikti viena iš reakcioniškiausių šalių. Amerikoje kapitalizmo amžis bus ilgesnis, negu Europoje.

Negana to, kad čia buržuazija stipresnė, negu Europoje, bet ji dabar deda visas pastangas, kad savo galę dar labiau sustiprinus, o darbininkų judėjimą nusilpninus. Neseniai Pennsylvania valstijos parlamentas išleido įstatymą, pagal kurį uždraudžiama raštiška ir gyvu žodžiu kokia nors valdžios kritika. Prasikaltusiems gręsia 20 metų kalėjimo. Nors tas įstatymas jau keli mėnesiai gyvuoja, vienok Pennsylvania valstijoj darbininkų judėjimas nesumažėjo, bet padidėjo. Dabar toje valstijoje didžiausi streikai plieno dirbtuvių darbininkų. Tik viename nedideliame Bethlehemo mieste streikuoja apie 50,000 darbininkų. O kur Pittsburgas su savo apielinkėmis? Faktai aiškiai rodo, kad darbininkų judėjimas ne tik nepasmaugiamas, bet ir nesulaikomas.

Dabar reakcioniškiausį įstatymą išleido Alabamos valstijos kongresas. Sulyg to naujo įstatymo, "visi žmonės, kurie tik bus pripažinti kaltais daryme sutarčių arba prisidėjime į sutartis, kurių tikslu yra kenkti arba kliudyti valstijos pramonei, bus baudžiami piniginė bausme iki $1,000 ir kalėjimu."

Gubernatorius po šituo įstatymu dar nepasirašė, bet nėra abejonės, kad pasirašys, nes legisliatura ir senatas jau priėmė.

Esant tokiam įstatymui, darbininkams uždraudžiama streikuoti. Juk išeiti į streiką, pirmiau reikia susitarti, susiagituoti, tuo tarpu už tarimąsi ir agitaciją eiti į streiką, tūkstantis dolerių bausmės ir dar "magaryčių" kalėjimas. Galima laukti, kad ir kitos valstijos išleis dar "pagerintus" įstatymus, bet ar tas išgelbės? Ar tokie įstatymai sulaikys darbininkus nuo streiko? Ar darbininkai, bijodami piniginės bausmės ir kalėjimų, pasidarys kapitalistų nuolankiais vergais?

Ne. Mes esame praktikoje patyrę, kad darbininkuose revoliucinę dvasią sukelia ne kas kitas, kaip tik pati buržuazija, pradėdama juos labiau persekioti, pradėdama kišti į kalėjimus. Juk nuo pradžios karės pradėjo siausti reakcija, prasidėjo toks darbininkų persekiojimas, kokio dar šioje šalyje niekad nebuvo, o kokios iš to išėjo pasekmės? Kada darbininkų judėjimas buvo didesnis, dabar ar pirmiau? Į tai kiekvienas atsakys ir be mūsų paaiškinimų. Mes tik tiek pasakysime: jeigu buržuazija griebiasi pačių reakcioniškiausių priemonių, jeigu ji drįsta išleisti net tokius įstatymus, kuriais visiškai nori uždrausti darbininkams streikuoti, tai kiekvienas gali suprasti, kad ji jaučia didelį pavojų iš šito darbininkų judėjimo, kuris dabar pradeda apimti visą šalį. Juk nebereikalo yra sakoma: "skęstantis ir už skustuvo griebiasi". Taip dabar yra ir su buržuazija.

Rusijos buržuazijos žiaurumas buvo didelis. Nuo Amerikos buržuazijos mes turime laukti dar didesnio, nes čia buržuazija galingesnė, stipresnė ir geriau susiorganizavus. Bet tas jos neišgelbės. Kiekviena reakcija pati sau susikala grabą, į kurį proletariatas ją ir paguldo. Ir dabar mes matome, kaip Amerikos buržuazija jau pradeda pati sau grabą kalinėti. Kaip greitai ji spės tą grabą sukalti — reakciją pakelti iki augščiausio laipsnio — taip greitai tame pačiame grabe taps pati palaidota.

Taip buvo Rusijoj, taip darosi kitur, taip turės būti ir čia. Buržuazijos galė, jos stiprumas apsireiškia ne reakcijoj, bet švelnume. Jeigu buržuazija skaitosi "demokratiška", reikia žinoti, kad ji dar galinga, bet jeigu ji griebiasi žiauriausių priemonių darbininkų judėjimo nuslopinimui, — ji yra silpna ir jaučia savo mirtį.

Šitas Alabamos valstijos buržuazijos išleistas įstatymas mums aiškiai parodo, kad buržuazija, jausdama didelį pavojų ir savo silpnumą išsilaikyti prieš jį, griebiasi tartum skęstantis skustuvo.

Komunistų Partijos Programas

Priimtas suvažiavme 1 d. rugsėjo, 1919, Chicago, Ill.

Komunistų Partija yra sąmoninga išraiška klesinės darbininkų kovos prieš kapitalizmą. Josios tikslu yra vesti kovą užkariavimui politinės galybės, nuvertimui kapitalizmo ir panaikinimui buržuazinės valstybės.

Komunistų Partija rengiasi prie revoliucijos tuomi, kad ji išvysto greito veikimo programą, išreiškiantį masines proletariato kovas. Šitos kovos turi būt įkvėptos revoliuciniu ūpu ir tikslais.

Komunistų Partija pamatiniai yra veikimo partija. Ji suteikia darbininkams supratimą apie jų priespaudą ,apie negalėjimą pagerinti jų padėjimo kapitalizmo tvarkai viešpataujant. Komunistų Partija kreipia darbininkų kovą prieš kapitalizmą, išvysto pilnesnes formas ir tikslus šitoje kovoje, pasibaigiančioje masiniu revoliucijos veikimu.

I.

Komunistų Partija tvirtina, kad klesų kova esminiai yra politinė kova, tai yra — kova užkariavimui valstybinės galybės.

a) Komunistų Partija laikys pirmutinėj vietoj savo nuosakų šaukimą prie proletarinės revoliucijos, kapitalizmo nuvertimo ir proletariato diktaturos įsteigimo. Kada buržuazijos pasipriešinimas bus sulaužytas, kada buržuazija bus nusavinta ir ji pamažu susigers į darbininkų grupes, tąsyk proletariato diktatura pranyks ir valstybės bei klesinių skirtumų nebus daugiau.

b) Dalyvavimas parlamentiniuose rinkimuose, kurie apskritai proletariato kovoj yra antros vertės dalyku, yra tik revoliucinės propagandos tikslui.

c) Komunistų Partijos atstovai parlamente neprivalo įnešinėti, ar remti, reforminių priemonių. Parlamentai ir politinė demokratija privalo būti naudojami tik gelbėjimui suorganizuoti darbininkų klesą prieš kapitalizmą ir valstybę. Atstovai parlamente privalo tolydžio aiškinti priespaudingą klesinį kapitalistinės valstybės charakterį, panaudodami įstatymų leidimo sakyklą aiškinimui ir pabriežimui klesų kovos; jie turi išvesti į aikštę tą, kaip parlamentarizmas ir parlamentinė demokratija atsineša link darbininkų; ir jie turi išanalizuoti kapitalistų siulomus įstatymdavinius vaistus ir reformas, kaipo išsisukinėjimus ir neturinčius pamatinės svarbos darbininkų klesai.

d) Nominavimai į viešas vietas ir dalyvavimas rinkimuose, yra rybojami įstatymdaviniais kūnais, tokiais kaip miestų tarybos, valstijų seimai ir šalies kongresas.

e). Nenusileidžiamas klesų kovos pobudis turi but palaikomas visose apystovose. Todėl Komunistų Partija rinkimų propagandoje ir rinkimuose nesidės su tomis grupėmis, ar partijomis, kurios atmeta revoliucinę klesų kovą,—su tokiomis, kaip Socialistų Partija, Darbo Partija, Nepartinė Lyga, Žmonių Taryba, Miestų Valdymo Lygos, ir tt.

II.

Komunistų Partija, norėdama išvystyti supratimą streiko svarbos kapitalizmo nuvertimui, didžiąją pramoninę darbininkų klesos kovą stato savo svarbiausia propaganda.

a) Komunistų Partija dalyvaus masiniuose streikuose nevien pasiekimui tuojautinių streiko tikslų, o ir išvystymui revoliucinio masinio streiko krypsnio.

b) Masiniai streikai yra svarbiais veiksniais ten, kur išvystoma darbininkų supratimas ir veikimas užkariavimui galybės.

c) Masiniuose streikuose,kur yra sukoncentruoto kapitalizmo sąlygos, glūdi palinkimas prie visuotino masinio streiko, kuris įgyja politinį charakterį ir parodo traukimą linkui proletariato diktaturos.

Šituose visuotinuose masiniuose streikuose Komunistų Partija privalo pabriežti būtinumą paėmimo pramonės ir pildymą visuomeninių funkcijų, kurias paprastai atlieka kapitalistai ir kapitalizmo įstaigos. Streikas turi liautis būti izoliuotu (atskirtu) ir neveikiamuoju; jis turi virsti pozityviu (padėtiniu), visuotinu ir agresyviu (užpuolamuoju), rengiančiu darbininkus prie pilno paėmimo pramonės ir visuomeninės kontrolės.

d) Kiekviena vietos ir apskričio partijos organizacija privalo turėti ryšius su pramoninėmis savo apielinkės vienutėmis —darbavietėse, fabrikuose, kasyklose — ir sulyg to privalo vesti agitaciją.

e) Darbaviečių komitetai turi būt tveriami visur, kur bus galima, vedimui komunistinės propagandos toje darbavietėje, ar pramonėj, kur darbininkai dirba. Šitie komitetai turi susijungti su vienas kitu ir su Komunistų Partija, idant partija turėtų susirišimą su darbininkais ir galėtų sumobilizuoti juos veikimui prieš kapitalizmą.

III.

Komunistų Partija turi gyvai veikti pastangose surevoliucionizuoti amatines unijas. Prieš Amerikos Darbo Federacijos unijizmą Komunistų Partija skelbia pramoninį unijizmą ir pramonės unijos organizaciją, pabriežda jų revoliucinius krypsnius. Pramoninis unijizmas yra nevien įmonė kasdieninei kovai prieš kapitalizmą; jo galutinis tikslas yra revoliucinis, apimantis būtinumą padarymo galo kapitalistų parlamentinei valstybei. Pramoninis unijizmas yra veiksniu galutiniame veikime užkariavimui galybės, kadangi jis bus pamatu pramoniniam Komunistų Valstybės tvarkymui.

a) Komunistų Partija Amerikos Darbo Federaciją pripažysta reakcine ir kapitalizmo tvirtuma.

b) Darbavietėse, kur tik aplinkybės leidžia, turi būt organizuojamos darbininkų tarybos pramoninės kovos vedimui senose unijose, vienijant ir mobilizuojant jų karinguosius elementus; šitos tarybos, kur tik galima, turi būt sujungtos su Centrale Taryba.

c) Svarbiausiu Komunistų Partijos uždaviniu turi būt agitavimas už sutvėrimą visuotinos pramoninės, revoliucinės klesų kovos pamatais, unijos organizacijos, apimančios Pasaulio Pramonės Darbininkų Uniją, Tarptautinę Pramonės Darbininkų Uniją, nepriklausomas ir atsiskyrusias unijas, ir neorganizuotus darbininkus.

IV.

Komunistų Partija privalo gaivinti darbininkų judėjimus dirbtuvėse, kur darbininkai stengiasi paimt kontrolę ant pramonės, podraug nurodant, kad kapitalizmo gadynėje jų tikslai gali būt pasiekti tik dalinai; žodžiu sakant, kiekvieną judėjimą tolygų dirbtuvių prižiūrėtojų (stewards) Anglijoje. Šitie judėjimai (tiek pat atkreipti prieš unijinę biurokratiją) turi turėt ryšius su Komunistų Partija.

V.

Neorganizuotieji, be išlavinimo darbininkai (įskaitant laukų darbo proletariatą), sudaro didžiumą darbininkų klesos. Komunistų Partija turi tiesiu būdu ir sistematiniai agituoti tarp šitų darbininkų, traukdama juos prie pramoninės unijos organizacijos ir veikimo.

VI.

Ankštai surištas su neišlavintais darbininkais yra negrų klausimas. Negrų klausimas yra politiniu ir ekonominiu klausimu. Savo pagrindose prispaudimas negrų yra vien išraiška jų ekonominės vergijos ir priespaudos, kurios viena kitą padidina. Tas supainioja negrų klausimą, bet anaiptol nepermaino jo proletarinio charakterio.Komunistų Partija ves agitaciją tarp negrų darbininkų, vienydama juos su visais klesiniai susipratusiais darbininkais.

VII.

Jungtinės Valstijos plėtoja užpuolamąjį (agresyvį) militarizmą. Komunistų Partija ves kovą prieš militarizmą kaipo klesų kovos fazę (atmainą) kapitalizmo puolimo paskubinimui.

VIII.

Kova su imperializmu — neišvengiamai tarptautinė kova— yra pamatu proletariato revoliucinio veikimo šioje gadynėje.

a) Bendram veikimui prieš kapitalizmą, turi būt artimas susijungimas su Komunistų Tarptautine.

b) Komunistų Partija pabriežia bendrą visų šalių darbininkų kovos charakterį (pobudį), kuris pasaulio darbininkų solidarumą daro būtinu.

Žmogus gali jaustis mirusiu visą gyvenimą, bet mirtis vistiek bus sunki.

Geležies ir plieno darbininku ligos.

Rašo Dr. A. J. Karalius.

Plieno darbininkai, t. y. dirbanti plieno dirbtuvėse, susiduria su nuodingais gazais, turi dirbti dideliam karštyj ir prie aštrios šviesos; plaučius pritraukia plieno dulkių. Jie serga inkstų ligomis, džiova ir įgauna sukietėjimą kraujo sudynėlių. Ropke statistikomis 1903 metais parodė, kad veik trečia dalis Vokietijos plieno darbininkų turi kokį nors plaučių kėblumą.

Nors geležis nėra kūnui nuodinga, bet geležies ir plieno dulkės, patekusios į vidurį kvėpavimo aparato, pagamina dirvą džiovai. Geležies virinimas arba užgrūdimas (ir plieno) turi savo pavojingumus: darbininkai dirba tai dideliam karštyj, tai nueina į šaltą vietą, ypač žiemos laike. Šitokia staigi permaina sukelia strėnų skaudėjimą ir reumatizmą. Prie galvanizavimo vartojasi hydro-chlorinė rūgštis, kurios garai labai kenkia. Prie plieno užgrūdimo vartojasi įvairios nuodingos medžiagos, kaip antai cyano druskos, ferrosilika ir tt. Aštrųs plieno daiktai (peiliai ir kt.) kišama į sutirpintą šviną arba verdantį aliejų, kurių garai (ypač švino garai) yra labai kenksmingi. Dirbanti prie tirpinimo ir užgrūdimo daugiausia turi nosies ir gerklės katarą, ausų ligas ir tt.

Dirbanti prie tirpinimo darbininkai, apart to, dar prikvėpuoja nuodingų gazų (viendegis angliadaris iš pečių). Jie turi galvos skaudėjimus, svaigimus, mažakraujystę ir nervų nusilpnėjimą.

Dirbanti prie tekinimo (šarpavimo) arba valymo visokių plieno ar geležies daiktų gauna labai daug dulkių, ypatingai ten, kur nėra vandens arba prietaiso dulkėms sutraukti.

Statistikos parodo, kad Anglijoj beveik trečia dalis plieno ir geležies darbininkų miršta nuo džiovos, arba kitokių krūtinės ligų. Ir nereikia užmiršti, kad toki darbininkai yra jauni žmonės. Austrijoj net beveik pusė plieno ir geležies darbininkų mirdavo nuo džiovos.

Liejyklose ir kitur, kur darbininkams prisieina sunkųs daiktai kilnoti, apart virš minėtų pavojų, dar prisideda pavojus širdies iškėtimo. Didelis prakaitavimas mažina kraujo skystimą; darbininkai geria daug ir neretai netikusio vandens, kas sukelia įvairių-įvairiausius vidurių sujirimus.

Čia tik trumpai paminėjau kiek pavojų gręsia plieno ir geležies darbininkams. Jų darbas yra pavojingas, ir todėl jiems ypatingai reikia daug visokių palengvinimų, už kuriuos jie dabar taip drąsiai streiku kovoja. Lai šie mano žodžiai bus argumentu, kad jų kova yra reikalinga.

Dealektiškas protavimo budas.

Skaitytojas, kuris turi pamatiniai suprasti Marksoraštus ir jo išvedimus, turi turėti nors elementarį supratimą apie istorinę ir materialinę dialektiką. Dialektiškas protavimo būdas yra dar jaunutis, sulyginus su žmonijos istorija, kaip mes pažystame, ir plačiajai liaudžiai mažai suprantamas. O draugijinė dialektika dar ir šiandien buržuazinių istorikų ir sociologų pas visų yra priimama, nes tas pasirodo priešinga valdančiajai klesai. Marksas ir Engelsas visuose savo veikaluose vadavosi dialektiko būdo protavimu.

Dialektiškas protavimo būdas reiškia evoliucijinį protavimo būdą. Metafizikas supratimo būdas kaip tik priešingas evoliucijiniam. Jeigu mes padedame propoziciją, kad vienas' kiekvienas išsivystė, išaugo iš kito dalyko, kokio nors pirmiau egzistavusio, mes vartojame dialektišką protavimo būdą.

Seniau žmonės aiškindavo (dar ir dabar didelė didžiuma taip supranta), kad dangiški kūnai stojosi gatavi, kaip kad šiandien yra, per kokią norint galingą ypatą, kurią vadina Dievu. Jie suprato, kad žemė niekas neturi su mėnuliu, saule, vėl tiktai taip sau pakabinta kur nors augštai, jiems apšviestų žemę, etc. Bet atėjo Kantas ir sukėlė revoliuciją tokiame pasaulio supratime. Jis padarė išvedimą, kad visi dangiški kūnai susitvėrė iš tam tyčia gatavų kurių yra pilnas beryšių pasaulis ir kad dar ir dabar tebesitveria nauji dangiški kūnai. Saulė, mėnuo, žemė ir kiti kūnai taip-gi susitvėrė iš tų pačių gazų ir jų stojimosis tęsėsi gal trilionus ir bilionus metų, ko niekas nežino. Čia jau matome, kad, vietoj žemė iškritusi iš keno nors nežinomos rankos, saulė vėl iš kažin kokio akmačio, etc., visi tie kūnai atsirado evoliucijiniu išsivystymo keliu. Rodosi, kad Kanto dialektiškas pasaulio supratimas neturėjo jokios tiesioginės vietos žmonijos gyvenime. Nedavė jokia gi mums svarba, ar saulė arba mėnuo atsirado? Visviena praktiškame gyvenime mes iš to neturėtume jokio pasinaudojimo. Tačiaus, jeigu mes pažiūrėsime giliau, surasime, kad toksai pasaulio supratimas suteikė milžiniškus gerumus draugijos gyvenimui. Jis sugriovė teologišką pasaulį ir paliuosavo žmonijos protavimą iš niektikystės pančių.

Tuo pačiu sykiu vis daugiau ir daugiau pradėjo būti keliama į viršų gamtinė dialektika. Čia pasirodo Darvinas, užduoda mirtinąs smūgį metafiziškam gamtos supratimui. Jis perstatė, kad "visi gyvi sutvėrimai: augmenys, žvėrys, paukščiai, kirminai ir net patsai žmogus yra vaisius evoliucijinio proceso, kuris tęsiasi per nepersistatomus am-

žius. Kekvienas gyvūnas išsivystė iš kokio nors žemesnio gyvūno ir tokiu būdu turi savo istoriją." Pirmiau šio dialektiško gyvybės pasaulio supratimo, buvo aiškinama, kad vienas gyvūnas nieko bendro neturi savo giminystėje su kitu ir kad jis neturi jokios istorijos, nes jis buvo nuo pat pradžios toksai, koks šiandien tebėra. Milionai metų, arba kaip teologai aiškina, šeši tūkstančiai metų tam atgal, atsirado arklys, jis ir šiandien tebėra toksai. Su žmogum irgi tas pats. Dievas nulipdė iš molio žmogų ir dėlei jo sutvėrė visą kitą gyvybę, kiekvieną atskirai. Tai toksai buvo senas ir aklas žmonijos supratimas, pakol evoliucijinė teorija likosi priimta.

"Ši nauja vokiška filosofija", sako Engelsas, "pasiekė augščiausį laipsnį Hegelinėje sistemoje. Šioje sistemoje — čia ji ir turi didelę svarbą — pirmu sykiu visas pasaulis, gamtiškas, istoriškas, intelektuališkas, yra perstatomas kaipo procesas, t. y. kaipo nesustojančiame judėjime, keitimosi, persinešime (transformacijoje), išsivystyme; ir bandymas yra darytas susekti vidujinius sąryšius, kas padaro nusitęsiantį vieną iš viso to judėjimo ir išsivystymo. Iš tokio atžvilgio žiūrint, žmonijos istorija jau daugiau nebeišrodo, kaipo koks besamonis mišinys, bet kaipo evoliucijinis procesas paties žmogaus".

Taigi pirmu sykiu mes randame Hegelio filosofijoj pavartotą dialektišką supratimą išaiškinimui draugijos atsiradimo ir jos istorijos. Pirmiau buvo suprantama, kad vienas draugijinis nuotikis nieko bendro neturi su kitu, vienas draugijos laipsnis visai nesiriša su kitu; žmogus yra barbaras dėl to, kad jis buvo sutvertas barbaru; žmogus yra civilizuotas dėl to, kad jis toksai buvo sutvertas, etc. Visas draugijos egzistavimas buvo suprantamas, kaipo koksai kratinis. Viena enomena niekuomi nesiriša su kita. Taigi Hegelinė sistema atliko milžinišką darbą, pastatydama draugijos supratimą ant evoliucijinio pamato.

Bet tuomi pačiu sykiu Hegelis buvo idealistas. Jam ideališkas pasaulis tik turėjo nepriklausomą egzistavimą ir buvo viskas, bet materialinis pasaulis Hegeliui neturėjo reikšmės, nes jis buvo tiktai atspindžiu idealinio pasaulio. Ideja buvo viskas, o daiktas — niekas. Taigi, anot Engelso, Hegelio filosofija buvo apversta augštyn kojomis. Čia reikėjo žmogaus, kad ją pastatytų ant kojų. Ir tuomi žmogumi buvo K. Marksas. Jis Hegelio filosofija paėmė kaip tik priešingai, t. y., kad materialinis pasaulis yra viskas, o idealinis pasaulis yra tik atspindis materialinio pasaulio.

Tokiu būdu K. Marksas pirmu sykiu pastatė istoriją ant tikro pamato. Hegelio dialektiškas priežastavimas ir supratimas pasiliko, bet filosofija pati per save supirpo, mirė. Dabar Marksui prisiėjo atlikti milžinišką darbą. Jis turėjo išanalizuoti draugiją į materialinius elementus, surasti taip vadinamus elementų santikius ir istorišką jų išsivystymą. Ir Marksas tą didelį darbą atliko pasekmingai. To darbo vaisius yra vadinamas "Materialiu Determinizmu". **A. Bimbo.**

Laiškas iš Lietuvos.

Nors suaugusiam žmogui nepritiku kūdikio džiaugsmu džiaugtis, bet gyvenimo būna toki atsitikimai, kuomet suaugusieji verkia arba džiaugiasi kaip vaikai. Tokiame džiaugsmo "momente" šiandien esu aš.

Po penkių metų laiko pertraukos susinešimo su užjuriu, prie kurio taip buvau pripratęs, štai šiandien man prieš akis guli 12 laiškų iš Amerikos. Nieks neįspės, kiek jie man džiaugsmo suteikė. Pamanykit tik — 5-ki metai jokios žinios! Ir kad Amerika nebūt įsikišus į šį baisųjį karą, ir kad apie jos kariuomenę bei Wilsoną nebūt laikraščiai kuoplačiausiai rašę, būt buvę tokio įspudžio Lietuvoje, kad Amerika iš šio pasaulio išdilo.

Kaip tik vokiečiai tapo pergalėti ir lietuviškai buvo leista rašyti, tuoj rašiau šian-ten, bet vis laiškai sugrįždavo. Galų-gale pereitą pavasarį rašyti laiškai nebegrįžo ir štai dabar gaunu laiškus, kad, girdi, iš Amerikos laikraščių sužinojome.... rašome... sveikiname ir tt. Labai ačiu Amerikos laikraščiams už paskelbimą.

1) J. Gegužis, "Keleivis" iš Bostono teiraujasi apie Lietuvą ir prašo žinių. Žinoma, kad rašysiu Amerikos lietuvių laikraščiams, kad tik spės jie spausdinti.

2) Juozas Baltrušaitis iš Pittsburgo sveikina ir teiraujasi apie savo gimines. Gaila, kad neparšė savo giminių adreso, tad negalėjau jiems pranešti ir jo adresą nusiųsti. Bet pranešiau tūlam žmogui apie tai į Pilviškius.

3) Kruopis iš Clevelando teiraujasi apie savo gimines. Jam atsakiau laiškų ir giminėms parašiau.

4) Juozas Radkevičius iš Brooklyno. Tą draugą pažinau Vilniuje, kuomet jisai slapstėsi nuo kruvinos maskolių caro valdžios, rodos po 1905 metų revoliucijos. Jis teiravosi apie savo gimines Prienuose. Atsakiau jam ir pranešiau jo giminėms, nusiųsdamas jiems jo adresą.

5) Jonas Andriukevičia Šarvininkiškės kaimo ir Juozas Žvingilas Liepalotų kaimo, Naum. parap. iš Moundsville klausia apie savo tėviškes ir gimines. Jų laišką su adresu nusiunčiau į jų tėviškes ir jiedviem parašiau atsakymą.

6) Kazimieras Baltrušaitis iš New Britain apdraustu laišku klausia ir prašo sujieškoti jo žmoną Magdaleną ir vaiką Mateušą Eirogalo valsčiuje; jeigu jos nėra gyvos, tai nors vaiką prašo surasti: prašo nuvažiuoti į vietą (Eirogalą) ir pasiteirauti. Tai sunkus, reikalaujantis bent 100 rublių išlaidų, prašymas. Aš parašiau užklausimą Eirogalos vargonininkui ir įdėjau krasos markę atsakymui. Taipgi apie tai pranešiau ir Kaz. Baltr.

7) Paul Baužis iš Hudson sveikina ir teiraujasi apie Lietuvą. Jam atsakiau laišku.

8) Antanas Stuksė iš Wisconsin teiraujasi apie Lietuvą ir pažįstamus. Atsakiau laišku.

9) Pov. Žukauskas iš Hartford teiraujasi apie Lietuvą ir prašo žinių. Atsakiau laišku.

10) Antanas Gedvila iš Wilkes Barre teiraujasi apie savo gimines ir žmoną Garlevos parapijoje. Bet kadangi nenurodė aiškaus prieš karą buvusio adreso, tai man sunku sujieškoti. Atsakiau jam laišku — negi aš po visą Garlevos parapiją vaikštinėsiu ir jieškosiu. Tulo elgėtos (ubago) prašiau einant per Garlevos parapiją apie Gedvilieną pasiteirauti. Jei sužinosiu — laišku pranešiu.

11) V. Cepaitis iš Kanados klausė apie savo gimines pas Pilviškius. Nusiunčiau jo laišką ir tuoj gavau atsakymą, kurį toj minutėj išsiunčiau į Kanadą V. Cepaičiui.

12) J. Kaziulaitis iš Brooklyno teiraujasi apie savo gimines. Jo laišką pasiunčiau jo giminėms ir pranešiau jam apie tai.

Kadangi jie visi rašė, kad iš "Laisvės" mane sužinojo, tad per "Laisvę" apie savo veiksmą ir pranešu.

Kastas Stiklius.

Kaunas.
Rugsėjo 10 d.

LIETUVOS VALDŽIA.

Lietuvos valdžia yra susidariusi pati, greituoju iš apsireiškusių Lietuvoje politinių partijų žmonių: Socialistų liaudininkų, Krikščionių demokratų, Santaros, Tautos pažangos ir tt. Vokiečių valdžios Kaune nėra, yra tik jų atstovybė; Lietuvos pakraščiais, ypač vakaruose, šiauriuos, vokiečiai dar plėšikauja.

Lietuvos dabartinė valdžia dabar yra maž-daug sudėtinė (koalicinė), bet kadangi ministerių pirmininkas Sleževičius yra iš socialistų liaudininkų, tad ir valdžiai stengiasi duoti tokią pakraipą. Gyventojai taja valdžia nelabai užganėdinti, kadangi ji perdaug juodašimčiauja. Krikščionys demokratai ir visokio plauko klerikalai taip-pat taja valdžia neužganėdinti už tai, kad jos priešakyje stovi ne jų pažiūrų žmonės. Kartą jie buvo tą valdžią nuvertę ir pastatę ministeriu pirmininku žinomą klerikalą Pr. Dovidaitį, bet tam neįstengus "valstybės vairą" nulaikyti, jis tapo pašalintas ir vėl pirmiau buvęs M. Sleževičius pakviestas.

Lietuvos žmonės bei visuomenė, išskyrus lietuvius buržujus, dabartine Lietuvos valdžia neužganėdinti daugiausiai dėlto, kad į tą valdžią prilindę buvusių caro ir kaizerio valdžios valdininkų, kurie, žinoma, pagal savo senąjį papratimą stengiasi šeimininkauti, kaip seniau šeimininkavo. Valdžia teisinasi, neturinti gerų valdininkų. Aišku, kad per bloguosius geresniems nepritilpti!

Tas pats.

Iš L.K.S. 1 kp. veikimo.

PHILADELPHIA, PA.—Pastaruoju laiku L.S.S. 1 kp. atlaikė keletą susirinkimų (rugs. 7, 14, 15, 21), kuriuose buvo nemažai reikalų aptarta. Šiuose susirinkimuose buvo nominuota viršininkai į L.S.S. centralines įstaigas, išrinkta delegatai į Sąjungos suvažiavimą, priimta keletas suvažiavimui įnešimų ir įstruktuota delegatai, kaip jie turi žiūrėti į tulus klausimus.

Čia paminėsiu keletą dalykėlių iš L.S.S. 1 kp. veikimo, nepridėdamas jokių savo komentarų, kad ir nesutikčia su tulais tarimais, nes paskui draugai galėtų supykti.

"Strategiški" tarimai:

1. Nutarta įnešti Sąjungos suvažiavimui perorganizuoti L.S.S. Pildantįjį Komitetą taip, kad jis susidėtų iš visos Sąjungos, o ne iš vienos apielinkės. Sąjunga turėtų būt padalinta į 12 apskričių (apielinkių) sulyg narių skaičiaus. Draugai nurodinėjo, kad dabartinis P. K. susideda daugiausiai iš Brooklyno apielinkės ir todėl nepildąs visos Sąjungos norą.

Dabartinį P. K. nominuojant, draugai agitavo nominuoti daugiausiai savo šalininkus.

2. Buvo įnešta išrinkti specialį agentą "Laisvės" kaipo darbininkų dienraščio platinimui, bet įnešimas atmestas. Draugai nurodinėjo, kad "Laisvė" buvo kadaise neištikima darbininkų klesai ,todėl jai dar ir dabar negalima užsitikėti tol, kol ji nepereis Sąjungos rankosna.

Pastarasis kuopos susirinkimas (21 d. rugs.) buvo specialiai sušauktas įstruktavimui į suvažiavimą išrinktų delegatų. Čia buvo užkviestos ir kitos Philadelphijos L.S.S. kuopos, kad ir tų kuopų delegatai suvažiavime veiktų sutartinai su 1 kp. delegatais. Tad šitame susirinkime daugiausia buvo gvildenama Sąjungos reikalai.

3.Buvo sumanymas, kad neatidėlioti Sąjungos namo įgijimą, bet draugai nurodinėjo, jei dabar bus statomas ar perkamas Sąjungos namas, tai jis ten bus perkamas, kur "Brooklyno klyka" norės. Todėl delegatai įstruktuota, kad jie stovėtų už atidėjimą Sąjungos namo neaprubežiuotam laikui. Draugai nurodinėjo, kad tik tuomet bus Sąjungos namas ten, kur didžiuma sąjungiečių nori, kuomet bus perorganizuotas S-gos P. K. ir atimta autoritetas iš "Brooklyno klykos".

4. Pakėlus "Laisvės" paėmimo klausimą į Sąjungos rankas, veik daugiausiai kalbėta. Vieni draugai nurodinėjo, kad ar to nori 1 kp., ar ne, visviena, "Laisvė" teks Sąjungai. Kiti sakė, kad "Laisvę" paėmus į Sąjungos rankas nebus galima kitur iškelti. O kuomet Brooklyne bus Sąjungos spaustuvė ,tai jau ir namą ten reikės taisytis. Dar kiti nurodė, kad 1 kp. turi laikytis savo seniai nustatytos linijos, nepaisant jokių aplinkybių ir reikalaut, kad Sąjungos namas būtų Philadelphijoj. Čia buvo nurodyta, kad ir "M. T." būtų galėjusi eiti iš Philadelphijos, kaip ji eina dabar iš Brooklyno, nes tas įstatymas draudžias tik kabinėjimąsi, ižeidinėjimą valdininkų. (Čia turiu pastebėti, kad tas "maištinis" įstatymas prieš komunistinę revoliucinę propagandą išleistas, o ne prieš įžeidimą valdininkų. Pati reakcinė spauda tankiai kalba ir agituoja prieš valdininkus; net ir mūs tautininkai jau protestuoja prieš valdžią). Iš to paduota įnešimas, kad dabar, kuomet chicagiečiai reikalauja suvienyt "Mūsų Tiesą" su "Žarija", nes chicagiečiams reikalinga spaustuvė, — tai "Laisvę" kelti į Chicagą ,o "M.T." palikti Phila. Bet po ilgo apkalbėjimo, pasirodė, kad mes einame prieš "Laisvės" paėmimą ir nežinia dar,ar ji teks Sąjungai. Nutarta palikti "M. T." spaustuvę Philadelphijoj, o su "Laisve" — nutarta paimti tik jos literatinę dalį į Sąjungos kontrolę.

5. Buvo nutarta, kad 1 kp. pasiųstų Sąjungos suvažiavimui pasveikinimą su $25.00 auka, bet vėl tas tarimas atšauktas. Draugai, pagalvoję apie vieną savaitę, atėję į susirinkimą ėmė nurodinėti ,kad jie paarę klaidą, nes už tuos $25.00 suvažiavimas galįs gabent "M. T." į Brooklyną. Kiti sakė, kad tai būtų pajuoka 1 kp., nes ji protestavo prieš suvažiavimo vietą, o jau dabar norima siųsti pinigai. Sako, suvažiavimas galįs nei nepriimti tų pinigų. Po to buvo sumanyta pasiųsti tuos pinigus per suvažiavimą į Agitacijos Fondą; bet ir tas atmesta, nes draugai išsireiškė, kad ir agitacija galinti būt panaši į "Brooklyno klyką."

J. Naunčikas.

Kaip tik priešingai.

KEWANEE, ILL. — Visur geležies darbininkai streikuoja už pagerinimą savo būvio, bet Kewanee darbininkai daro kaip tik priešingai—dirba dieną ir naktį. Jeigu jie turėtų nors mažą klesinį supratimą, jie, be abejonės, taipgi mestų darbą, kad pagelbėjus laimėti kovą kitiems darbininkams ir tuo pačiu laimėti pakėlimą algų ir pripažinimą unijos dėl savęs.

Gerai būtų, kad kitų miestų streikuojanti darbininkai užprotestuotų prieš tokį jų saužudišką elgimosi. Čia gerai dirbant, atsiranda tokių išdavikų, kurie atvažiuoja iš kitų miestų, jau streike esančių, ir čia streiklaužiauja. Nebūtų nuostabu, jeigu taip darytų neturinti ką valgyt, bet atsiranda tokių, kuriems badavimas visai negręsia, o taip elgiasi. Pav., vienas lietuvis iš Gary, Ind., atvažiavo skebauti, kuris turi $3,000 vertės namą.

Negražu taip daryti .

Lizdo Brolis

Iš musu veikimo.

KENOSHA, WIS. — 27 d. rugs. L.M.P.S. 72 kp. statė scenoje du veikalėlius: "Žingsnis prie šviesos" ir "Mūlkienė ir Mulkintojai". Lošime dalyvavo 20 ypatų su virš. Tuli lošėjai atliko savo užduotis gana gerai.

Po perstatymo, d. Sinkienė ir kita draugė (pavardės nesužinojau) sudainavo duetą. L. S.S. 58 kp. Aido choras sudainavo 3 dainas. Publika buvo patenkinta. Pelno liko $40.

Paskutiniame susirinkime ta pati kuopa nutarė nupirkti "Laisvės" šėrų už $20 ir paaukavo $10 į L.S.S. A. Fondą.

* * *

Aido choras rengiasi sulošti veikalą "Du Broliu". Perstatymas įvyks 19 d. spalio, Liberty Hall.

* * *

Apsivedė d. J. Marcinkevičius, IX Rajono fin. sekr., su E. Paužiute, L.M.P.S. 72 kp. org. Šliūbą ėmė civilį. Abu yra veikėjai L.S.S. 58 kp. veikėjai.

Gero sugyvenimo naujai porai.

Ig. Baubonis.

LAVINIMASIS.

Milwaukee ,Wis. — L.S.S. kuopoje nesirandant Grigaičio pasekėjų, susirinkimuose viešpatauja santaika. Nariai lanko susirinkimus gana skaitlingai. Kuopa auga.

Kuopa tankiai rengia lavinimosi susirinkimus, kuriuose tuli kuopos draugai pasistengia prisirengti su paskaitėlėmis. Keletą tokių paskaitėlių yra pri rengęs d. J. A. Dementis. Pagirtinas darbas. Geistina, kad ir daugiau draugų dalyvautų programėliuose.

T. Miliauskas.

CHICAGIEČIU DOMAI !

Teatras ir balius.

L.S.S. 4 kp. pirmą kartą stato veikalą Chicagoje "Nepalaidoti Kūnai", 4-iū veiksmų tragedija iš darbininkų gyvenimo, kuris darbininkams žingeidu bus pamatyti. Pastatyme dalyvauja gabiausi Chicagos lošėjai, kurie stengsis atlošti kuogeriausia. Lošimas atsibus Nedėlioje, 5 d. Spalio (October), 1919, C. S. P. S. svetainėje, 1126—30 W. 18th St., Chicago, Ill.

Svetainė atsidarys 4 val. po pietų, lošimas prasidės 5 val. Režisierius J. Stankunas. Griežš latvių orchestra Po perstatymo bus šokiai iki vėlumai nakties.

Širdingai kviečia visus atsilankyti. **Komitetas.**

PRANEŠIMAI.

Montello, Mass. — L.S.S. 17 kp. paskutiniame susirinkime nutarė laikyt savo susirinkimus du sykių mėnesyje, kas pirmas nedėldienis ir trečią pětnyčią. Sekantis susirinkimas įvyks Nedėlioj, 5 d. spalio, 10 val. ryte, L.T.N. salėj. Nepamirškite atsilankyti, nes bus išduotas raportas L.S.S. X suvažiavimo, taipgi yra ir šiaip daug svarbių dalykų.

J. Pakaušis, Sekr.

Baltimore, Md. — L.M.P.S. 28 kp. rengia prakalbas ant nedėlios, 12 d. spalio, 2:30 v. p. p., Lietuvių Atletų Kliubo svetainėj, 539 Columbia Ave. Kalbės garsi kalbėtoja, K.Petrikienė. Nepamirškite!

O. Paulionienė.

L.D.L.D. 56 kp. susirinkimas, nepaprastas, įvyksta, nedėlioj, 12 d. spalio, 2 val. po pietų, Settlemento svetainėj. Nariai ir šiaip norintieji įstoti į šią dr-ją yra kviečiami atsilankyti.

J. A. Dementis, Rašt.

Telephone 2360 Greenpoint.
LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Paveikslus vestuvių, šeimynų ir pavienių ypatų padirbu tikrai artistiškai; atnaujinu senus ir atmalevoju. Kainos nepakeltos. Studija atdara subatomis,nedėliomis ir šiokiomis dienomis.

MOTIEJUS KICHAS
227 Bedford Ave., BROOKLYN, N.Y.
Tarpe North 4-tos ir 5-tos gatvių.

Nauja ir labai paranki yla.

Su šia yla galite pasitaisyti čeverykus, plėškes, maišus ir tt. Siuva tvirtai, gerai ir greitai, kaip mašina; duodame 20 mastų drotės, 2 adatas ir patarimus kaip vartoti; viską už $1.00. 7 ylos už 5 dol. Gvarantuojame, jog būsite užganėdinti. Įdėkite 1 dol. su šiuom apgarsinimu į konvertą ir tuojaus prisiųskite pas
National Sales Co., Dept. 158,
Sta. D. Box 90, New York, N. Y.

Tel. 2320 Greenpoint.
J. GARŠVA

Graborius (Undertaker)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalsamuoju ir laidoju numirusius ant visokių kapinių.
Parsamdau Automobilius ir Karietas Veselijoms, Krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams.
Ofisai:
231 Bedford Ave., 264 Front St.
Brooklyn, N.Y. C. Brooklyn, N.Y.
Telephone 7867 Main.

Ar rupi sveikata?

JEIGU TAIP, TAI PERSKAITYK SEKANTĮ LAIŠKĄ.
Jis sirgo daugiau 12 metų.

Daugiau negu 12 metų mane kankino galvos skaudėjimas, nerviškumas, skausmai nugaroje ir viduriuose, prastas apetitas, silpnumas, nuovargis ir vidurių negromuliavimas. Vargiai įgalėjau vaikščioti. Gydžiaus pas keletą daktarų. Pasirodė, kad jie neatrado, kokia yra mano liga ir nesuteikė man jokios pagelbos.

Vieną dieną pamačiau Dr. Hannnon apgarsinimą, nusidaviau pas jį gydytis. Po pirmu gydymu man lengviau pasidarė ir pradėjau sveikti—gydanties man nereikėjo išlikti nuo darbo. Po jo priežiura išbuvau tik 3 mėnesius ir visiškai pasveikau. Visi skausmai dingo. Vaikščioti dabar galiu be jokio vargo, apetitas geras, ką tik valgau viskas gardu. Dabar jaučiuosi taip gerai ir negalima suprasti, jog sirgau.

Aš esu labai dėkingas šitam gabiam specialistui ir duodu šitą paliudyjimą su dideliu noru, kad kiti žinotų, kiek gero jis padaro sergantiems. **Paul Kovalik,**
Aug. 11, 1918, 723 Willow Ave., Hoboken, N. J.

Originalą viršminėto laiško ir fotografiją visada galima pamatyti mano ofise. Daugelis išgydytų pacientų iš New Yorko, Brooklyno, New Jersey ir apielinkių su mielu noru ypatiškai nori liūdyti, kiek aš jiems pagelbėjau savo gydymu.

Jeigu kenčiate nuo naujų ar užsisenėjusių visokių ligų ir reikalaujate patyrusio gydytojaus pagelbos, ateikite pas mane be atidėliojimo. Aš pagelbėjau visiems, pagelbėsiu ir jum.

PASEKMĖS MATYSIS

greitai, išgydysiu ant visados už mažą mokestį jums bedirbant. Per daugelį metų mano ofisas randasi toje pačioje vietoje, Mane visi pažįsta, kaipo saugų, daug panešantį, pasekmingą specialistą. Po atsilankymo į mano ofisą ir po saugaus išegzaminavimo, persitikrinsite, jog aš atvesiu jus ant teisingo sveikatos kelio.

JEIGU KENTI NUO
Nervų Suirimo, Svaigimo, Silpnumo, Kraujo ir Odos Ligų, Papurimo, Prastos Atminties, Silpnų ir Nepastovių Nervų, Nemiego, Kaklo ir Pečių Skaudėjimo, Gerklės Skaudėjimo, Plilvo ir Vidurių Nesveikumų, Gėlimo, Liežuvio Apsivilkimo ir Vidurių Sustojimo, Ateikit pas mane.

GYDOME SU ELEKTRA, LEIDŽIAME GYDUOLES Į KRAUJĄ IR GYDOME IŠSUNKIMO BUDAIS. PASEKMĖS UŽTIKRINTOS. Patarimai visiškai dykai. Ateikite šiandien, neatidėliokite!

Dr. Hannon
SPECIALISTAS
146 E. 14-th St.

Prieš Tammany svetainę, New York City.
Ofiso valandos: Kasdieną nuo 9 ryto iki 4 val. po pietų. Vakarais nuo 6 iki 8 v. v. po pietų. Nedėldienais ir šventadieniais tik nuo 10 iki 2 val. po pietų.
Atskiri laukimo kambariai.

VIETINĖS ŽINIOS

LIETUVĖ UŽSIMUŠĖ.

30 d. rugsėjo, 7:30 val. vakare, po numeriu 292 Metropolitan Ave., Brooklyne, M. Banevičienė, džiaudama drabužius, paslydo ant 3-čio augšto ugniakopėčių ir nukrito. Ant vietos mirė.

Velionė buvo apie 34 metų amžiaus našlė, dirbo prie kriaučių. Ji paliko 4 vaikus: pirmutinė mergaitė—16 metų amžiaus, antras vaikas—12 metų, trečias—11, ketvirtas—8. Apgailėtina.

Patartina moterims būti atsargesnėms.

Vietinis.

IŠ CENTRAL BROOKLYN PADANGĖS.

Spalio 30 d., vakare, Aleksiejau svetainėje, įvyko L.K.S. 83 kp. prakalbos. Kalbėjo drg. J. Daubaras iš Cleveland, Ohio. Kalbėtojas, pirmiausiai nurodinėjo apie Rusijos bolševikų veikimą, kiek gero jie daro dėl darbininkų.

Paskiaus papasakojo apie lietuvišką Smetoną ir maslionkas. Taipgi papasakojo apie kitų šalių "demokratiškų" valdžių gerumą ir kiek jos suteikia dėl darbininkų "demokratiškumo" ir "laisvės". Žodžiu sakant, kalbėtojas publiką užinteresavo. Publikos buvo pilna svetainė ir visi ramiai klausėsi. Po prakalbos buvo leista duoti klausimus, bet niekas jų neklausė, nes viskas buvo O. K.

Birbynė.

NEPASEKMINGAS STREIKO IŠŠAUKIMAS.

Plačiai skelbiamas laivų statytojų streikas prasidėjo nepasekmingai; didžiuma darbininkų pasiliko prie darbo. Darbininkų vadai, po visos nakties posėdžio su kompanijų atstovais, neatsiekė jokios sutarties, apšaukė streiką, manydami,kad pasiseks sustabdyti visas laivų statymo išdirbystes. Užvakar ryte, kuomet streikas turėjo prasidėt, labai mažas skaičius darbininkų išėjo. Tik viena Staten Island'o laivų išdirbystė turėjo uždaryt. Visos kitos, sakoma, dirba pilnai. Skelbiama, kad tulų išdirbysčių net išėjusieji darbininkai sugryžo.

Vasaros metu darbininkai dirbo 44 val. savaitėje; bet orui kiek atvėsus kompanijos norėjo įvesti vėl 48 v. darbo savaitę. Darbininkai su tuo nesutiko; jie pareikalavo, kad 44 v. darbo savaitė pasiliktų ir ant žiemos. Kompanijos buvo net "lokautą" (darbo sustabdymą) paskelbę privertimui darbininkų atsisakyti nuo savo reikalavimų. Bet darbininkų atstovai nenusileido ir apšaukė streiką.

Vėliausios žinios, betgi, rodo, kad streikas įeina į normales vėžes ir galima tikėtis ,kad bus pasekmingas.

BANKO DARBININKŲ STREIKAS.

Brownsville'io Municipal Banko darbininkai išėjo ant streiko, reikalaudami 40% pakėlimo algų ir sutrumpinimo darbo valandų. A. I. Shiplacoff, socialistų vadas, pagelbėjo jiems pastatyti reikalavimus. Jis užtikrino darbininkus, kad jų streikas bus laimėtas, nes tame banke daug darbininkiškų organizacijų turi sudėjusios savo pinigus; jis pasakė, kad jeigu bankas atsisakytų jų reikalavimus išpildyti, tuomet tos organizacijos priverstų jį tai padaryti, ištraukiant savo pinigus.

Išėjo ant streiko klerkai, pastatė savo pikietus ir prie kitų bankų, norėdami streiką praplėsti, bet, kol kas, kitų bankų darbininkai dar nesirengia streikuoti.

SUPJAUSTĖ PAČIĄ IR SAVE

Cornelius Cummings, gyvenęs 201 W. 67 St., perpjovė savo pačios gerklę ir paskui pats savo ir abu tapo nuvežti ligoninėn.

Cornelius ir jo moteris Ethel buvo meiliški draugai nuo pat mažų dienų. 3 metai tam atgal, jie apsivedė. Bet apsivedę jau negalėjo sugyventi ir ne po ilgo turėjo skirtis. Jų kūdikį moteris laikėsi pas save.

Važiuojant Corneliui 67 gatve, jis pamatė tarpduryj stovinčią savo moterį su kūdikiu. Jis sustojo ir prašė moterį, kad ji leistų jam pažvelgti į savo kūdikį. Moteris atsisakė tai padaryti. Ant šalygatvio prasidėjo kova. Jis išsitraukė britvą ir patraukė moteriai per gerklę; paskui padarė tą patį su savaja.

Moteris pravažiuojančiu automobilium tapo nuvežta į Roosevelt ligoninę. Vyras taipo taipgi nuveztas į ligoninę kitų automobilium, bet jis atsisakė priimti gydymą; tuomet buvo nuveztas į policijos stotį, o iš ten į Bellevue ligoninę.

PIANŲ DIRBĖJŲ STREIKAS

Sulyg Rudolph Modest, pianų išdirbėjų organizatoriaus pranešimo, apie 5,200 pianų išdirbėjų išėjo ant streiko už pagerinimą savo būvio.

Jų reikalavimai yra: 44 val. darbo savaitė, $6 mažiausia mokestis dieniniams darbininkams ir $7 mažiausia mokestis nuo šmotų dirbantiems ir dviguba mokestis už viršlaikį ir šventadieniais.

TAI BENT PAMYLĖJO.

Užvakar, Bridge Plaza teisme, ponas Herman Berlin apskundė panelę Rose Goldberg, 26 metų amžiaus, už išdeginimą jo akių su sulphuric acid. Jie abu gyvena Brooklyne.

Mergina papasakojo, kad ji gyveno su Berlinu, kaipo su legališku vyru. Bet kuomet ji sužinojo, kad jis yra vedęs su kita moteria, ji nusprendė daugiau neturėti nieko bendro su juo. Bet paskutiniu sykiu ji sumanė gerai jį "pamylėti" — apipilti jo akis su rugščia.

Ponas Berlin išbuvo Cumberland Hospital'yj apie 7 savaites. Jis neteko regėjimo. Apart to, jo nosis, lūpos ir smakras yra nudeginta.

Pirma poną Berliną mylėjo net dvi, bet dabar tur būt jau nei viena nemylės.

Auka Aps. Fondui.

1 d. spalio Šv. Jurgio Drja paskutiniame savo ketvirtainiame susirinkime aukavo Apsigynimo Fondui $50. Draugija atjaučia darbininkų vadovus, kovojančius už darbininkų klesos reikalus.

P. Narbutas, Sekr.

Gaisras.

Užvakar ryte užsidegė Fred Minzesheimer drapanų krautuvė, 1268—70 Broadway, Brooklyne. Gaisras padarė apie $50,000 nuostolių.

Montello, Mass. — Liet. Jaunuomenės Kliubas rengia puikų balių, kuris atsibus subatoj, 11 spalio (October), 1919, Lietuvių Tautiško Namo svetainėj. Kiekvienas atsilankęs su įžangos tikieto numeriu turės progą gauti dovaną pusę tono anglių. Bus 10 muzikantų ir visi galėsit smagiausiai laiką praleisti. Todėl atsilankykit. *Rengėjai.*

"Laisvės" Generalis agentas ir kalbėtojas, P. Pekoraitis, greitu laiku lankysis po Wisconsin, Michigan, Ohio ir Pennsylvania valstijas. Jis užrašinės "Laisvę" ir atnaujins skaitytojams prenumeratas.
"Laisvės" Adm.

PRANEŠIMAS IŠ LIETUVOS

Kavaliaucku, Urnevičių ir Kičų familijom.

Aš, A. Raguckas, apturėjau laišką iš Lietuvos nuo savo švogerio Kazio Kavaliausko, Pridotkų kaimo, 27 d. rugsėjo, 1919, ir laiške rašoma, kad Antanas Kavaliauskas, Pridotkų kaimo numiręs ir Juozas Kavaliauskas, Menčtrakio, ir Urnevičius tėvas ir sūnus Juozas, o Urnevičienė viena senė likusi šaukiasi į dukteris, gyvenančias Amerikoje, Elžbietą ir Kastulę, kad apsirūpintų su ūke. nes motina negal palaikyti. Taipgi numirė ir Kičų tėvas Jurgis ir sūnus Antanas. Sena motina su mažu vaiku negali namelio apžiūrėt ir šaukiasi į sūnus ir dukteris Amerikoj—Vincą Kičą, Juoteris Amerikoje — Vincą Kičą, Juozą, Marę ir Oną. Laiške nėra nieko blogo rašoma aprič valdžios, tik reikalinga darbininkų ir pinigų. Dėl platesnių informacijų meldžiu kreiptis šiuo adresu: **A. Raguckas,**
374 Hartford Rd., So. Manchester, Ct.

Noriu mokintis visą kraučių darbą prie vyriškų drabužių. Geistina, kad būtų prie vienos ar dviejų ypatų. Kam reikalingas toks darbininkas, malonėkit atsišaukti šiuo adresu:
J. Longo,
Mc Dowell County, Caples, W. Va.
(16—18)

PAJIEŠKOJIMAI.

Jieškau senos moteriškės, kuri galėtų prižiūrėti 4 metų vaiką. Viso esam 3 žmonės stuboj. Gaus gerą mokestį. Meldžiu atsišaukti.
K. Romanas
97 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
(16—18)

Jieškau kambario, kad būtų vienam kambarys. Kas turite arba žinote, malonėkite pranešti. V. S.
120 Grand St., Box 38, Brooklyn, N.Y.
(16—18)

Reikalingas kriaučius prie vyriškų drabužių siuvimo. Darbas ant visados, gera mokestis. Atsišaukit tuojau. **J. Balanius,**
25 Millbury St., Worcester, Mass.
(16—17)

Reikalinga moteris dėl prižiūrėjimo 2 metų kūdikio. Gaus pragyvenimą ir užmokėti. Atsišaukit, "Laisvės" ofisą. (14—19)

Pajieškau brolio Antano Mickeliuno, seniau gyveno Baltimore, Md. Meldžiu atsišaukti.
J. Mickeliunas,
1411 E. 59 St.
Cleveland, Ohio.
(15—17)

REIKALINGA KNYGVEDĖ, kuri galėtų dirbti ir ant typewriterio. Atsišaukite tuojau. Gera užmokestis, trumpos valandos.
The Sen-Rayto Co.
995 E. 79th St.,
Cleveland, Ohio.
(15—16)

PRANEŠU visiems mano buvusiems kostumieriams, kad aš perkėliau savo čeverykų dirbtuvę nuo 224 Berry St., ant 518 Grand St.
(10—15) *G. Markauckas.*

DAUG VAIKINŲ ir MERGINŲ NORI APSIVESTI, bet neturėdami progos susipažinti ir užmegzti meilėkus ryšius, negali apsivesti. Pajieškojimų Žurnalas visiems suteikia tokią progą. Reikalaukite pažiūrėjimui; ten rasite pinčiausias informacijas. Žurnalas metama $1, kopija 10c
ADVERTISING JOURNAL
209-210 Temple Court Bldg. Chicago, Ill.

BROOKLYNIEČIAI!
Dienraštį "Laisvę" galite gauti Brooklyne nuo šių standų.

WILLIAMSBURGHE:
KAMPAS GRAHAM AVE. IR GRAND ST. — A. TABAKMAN
716 GRAND ST.
LORIMER IR GRAND ST. — M. HIMMELSTEIN.
KAMPAS UNION AVE. IR 501 GRAND ST. — S. SEIGEL.
KAMPAS HOOPER IR GRAND ST. — A. HURWITCH.
99 UNION AVE. ARTI GRAND ST. M. GLEASON,
127 HAVEMEYER ST. — HIRSHMAN.
184 GRAND ST. —A. STRUMINSKI.
222 BERRY ST. — B. JUOZAPAVIČIA.
139 BERRY ST. — J. DUDKEWICZ,
PLAZA STAND, STANDARD NEWSTAND — ARTI S. 4th ST.
KAMPAS SO. 4th ST. IR HAVEMEYER ST. — KORMAN.
KAMPAS BROADWAY IR HAVEMEYER ST. — RUCZNIK.
KAMPAS MARCY IR GRAND EXTENSION — CUPPERSTEIN.
KAMPAS SO. 4th IR GRAND EXTENSION — M. KAMINSKY.
KAMPAS HEWES ST. IR BROADWAY — STEINBURG.
415 KEAP ST., KAMPAS GRAND ST. — M. BERSTEIN.
KAMPAS STAGG IR LORIMER STS., ARTI UNION AVE.
87 GRAND ST. — J. PASNIEWSKI.

E. NEW YORKE:
2449 PITKIN AVE.—N. RODBAUM,
PRIE LINWOOD ELEVAT. STOTIES — GEORGE THADEN.
PRIE CHESTNUT ST. ELEVATED STOTIES — RATNER.

CENTRAL BROOKLYNE:
65 HUDSON AVE. — F. SIRGIDA.

S. BROOKLYNE:
33—3rd AVE. — J. SEBAL.

Brooklyn LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA.
Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Puikus steičius su naujaisiais įtaisymais. Keturios bolių alleys.
KAINOS PRIEINAMOS.
949—959 Willoughby Ave.
Tel. 3842 Stagg.

Nuo visokiu skausmu raumenyse
Pain-Expeller
yra pagelbingiausis.
Žiurėkite, kad butu su INKARO ženklu!
Galima gaut visose aptiekose nž 35c ir 65c arba išsiuzdint nuo
F. AD. RICHTER & CO.,
326-330 Broadway, New York

Lietuviškas Išradėjas.
Šitu vardu knygutė parodys jums, kiek žmonės pelno padarė ir kiek dar gali padaryti per išradimus.
Tą brangią knygutę siunčiame kiekvienam ant pareikalavimo
DYKAI.
Kaipo žinovai (ekspertai) patentų, bandome išradimus DYKAI. Rašykit reikalaudami mūsų knygutės:
AM. E. PATENT OFFICE, Inc.
718 Mather Bldg., (L. E.)
WASHINGTON, D. C.

ŠOKIŲ MOKYKLA.

Per 38 m. žinoma kaipo geriausia šokių mokykla. Prof. Sterno šokių mokykla po num. 952 Broadway, kamp. Myrtle Ave., prie elevatoriaus stoties, Brooklyne daveža visi karai ir elevatoriai. Mokinama Waltz, Fox trot One Step, TwoStep, Boston Guide ir visi naujausios mados šokiai balių ir steidžiaus. Mokinu vyrus ir merginas; lanko ją nuo trijų šimtų iki keturių šimtų. Duodu privatiškas lekcijas ir kliasoje. Atidaryta nuo 9 ryto iki 11 vakaro, taip-pat ir Nedėldieniais. Išlygos: $10.00 ir $20.00. Išmokinu visus šokius. Mokinu žiemą ir vasarą. Mokinu pagal naujausią madą. Visada mokykis pas specialistą. Mokestis IŠKALNO.
THE STERN SCHOOL of DANCING
952 Broadway, Brooklyn, N. Y.

DYKAI, DYKAI! Aš ištraukiu dantis be skausmo ir veltui tiems, kurie duoda taisyt ir naujus įdėti. Visas darbas visiškai be skausmo. Dr. Chas. Teschberg yra gerai žinomas kaipo specialistas įvairiuose atsitikimuose. Ateik ir duok išegzaminuot. Informacijos dykai. Mano karūnos ir tiltukai 22 karato. Darbas gvarantuotas. Ofiso valandos nuo 9 iki 8:30 P. M. Nedėlioje nuo 9 iki 1 P.M. Pėtnyčiom ofisas uždarytas.

DR. CHAS. TESCHBERG, D.D.S. Liet. Dentistas
500 Grand St., Kampas Union Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 3698 Kalba Lietuviškai,Lenkiškai,Rusiškai.

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
SVEIKATA
TIKRA LIETUVIŠKA
APTIEKA
LAIMĖ
LIETUVIS PAS LIETUVĮ
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

PUIKIAUSIA, MODERNIŠKA "LAISVĖS"

SPAUSTUVĖ
Gražiai padaryti spaudos darbai patraukia kiekvieno akį.
Atsakantis pagarsinimas priduoda žmogui norą eiti ant renginių pramogų.
Todėl, draugystės ir kuopos, kada rengiat balius, teatrus, ar šiaip pasilinksminimus, visados duokit darbus "Laisvės" spaustuvei. Mes padaromo visokius spaudos darbus gražiai, greit ir pigiai.

"LAISVĖS", KNYGYNE
Randasi įvairių naudingų knygų, kurias patariame kiekvienam perskaityti.
Kas skaito, tas daugiau žino ir jam nereikia prašyti kitų pasiskolinimo. Reikalauk katalogo.

LAISVĖ BROOKLYN, N. Y.

50 Įvairių fotografijų, atvirutės didumo, gražiausių moterų. Kainuoja tiktai $1.00. Užganėdinimas užtikrintas.
NATIONAL SALES CO.
Sta. D. Box 90, New York, N. Y.

Telephone 2851 Greenpoint.
J. LEVANDAUCKAS
GRABORIUS
Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu.
272 BERRY STREET.
BROOKLYN, N. Y.

Konservatorija
L. M. konservatorija užsidaro atostogoms iki 15 d. rugsėjo.
KANKLĖS:
Šių metų "Kanklių" prenumerata iki rugsėjo mėnesiui Viemas dėl.
Visų 1917 m. "Kanklių" kompletas $1.50
"Girių Karalius" fantastiška opera 3.00
IV sąsiuvinys dainų 25c.
V sąsiuvinys dainų 60c.
Klaust
M. PETRAUSKAS
769 Broadway, So. Boston, Mass.

VISUOMET PIRKIT
ČEVERYKUS
Naujausios mados
PAS
J. MARTINAITĮ
157 GRAND ST.
BROOKLYN, N.Y.

Dykai! KOŽNAM FONOGRAFAS Dykai!
Mes Turime Išdalinti 5 Tukstančius Fonografų
RASZYKITE TUOJAUS, O MES PRISIUSIME VIENĄ DYKAI!

Tik įsivaizdinkite, koks smagumas bus turint tokį puiką Fonografą savo namuose. Fonografas labai dailus ir tvirto darbo. Jūs su savo šeimyna ir draugais galėsite linksmintis, neišleidę nei cento. Kam jums bereikalingai leisti pinigus, perkant brangų fonografą, kad tas atsako geriausiam. Mūsų fonografai yra parduodami labai žemšta kaina, bet vieną iš šių brangių fonografų mes duosime jums dykai! Šios dovanos tik trumpam laikui tiems, kurie užsisakys nuo mūsų žemiau išpaveikslnotą nauja supto laikrodėlį. Šis laikrodėlis labai tvirtas ir artistiškai padirbtas su panauk suotais lukštais. Viduriai padirbti iš geriausio nikelio ir plieno ir turi 21 brangakmenį, labai gerai rodo laiką ir niekad neskubina ir nevėlina. Dar vienas faktas, kuris parodo jų gerumą, tas, jog juos vartoja amatninkai žmonės, mašinistai arba konduktoriai, kurie turi daboti laiką iki minutai. Gąlite pirkti, kur norite, bet geresnio laikrodėlio negausite nei už $30.00 Paprastai mes parduodame juos po $25.00 ir augščiau, bet dabar parduosime tik po $12.95, kad mums patiems apsieina, ir dar priedo viršminėtą grafafoną su penkiais rekordais ir šimtu adatų.

PASARGA:- Ši dovana tik trumpam laikui, nes mes norime supažindinti publiką su mūsų laikrodėliais, todėl išdalinsime dykai 5000 grafafonų. Užsisakusiam mes nesiunčiame daugiau kaip vieną laikrodėlį už $12.95, Fonografą ir rekordus gausite dykai. Patariame jums skubiai užsisakyti, nes greitu laiku fonografų neliks, o laikrodėlių kaina žymiai pakils. Atminkite, jog mes kasdien parduodame tūkstančiais, gaudami padėkavonės laiškus, Jūsų draugai jums užvydės to laikrodėlio ir norės įgyti kad tik už augštesnę kainą, kokią mokėjote. Fonografą ir rekordus aptausite dykai. Mes nereikalaujame prisiųsti pinigų, tik aiškiai parašykite savo pavarde ir adresą ir įdėkite $2.00 užstato, o likusius pinigus užmokėsite aplaike siuntini. Kiekvienas turėtų pasinaudot šia proga, iš ko tūkstančiai jau džiaugiasi. Tokin proga gali visai neatsikarti jūsų gyvenime. Todėl, nieko nelaukdami, rašykit pas
EUROPEAN WATCH CO., 1065 Milwaukee Avenue, Dept. 200
CHICAGO, ILLINOIS

Žinomas per 25 metus ir Valdžios prižiurimas
Henry J. Schnitzer State Bank
Pavelijant Suvienytų Valstijų Valdžiai kaip pirma taip ir dabar
SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ
ir gvarantuoja
Norinčius gauti prekes pinigų ir kitų žinių meldžiame kreiptis pas;
Henry J. Schnitzer State Bank
141 Washington Street, New York, N. Y.

NAMAI IR FARMOS.

Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir priemaniausia kaina, Brooklyno mieste ir visuose jo priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, South Brooklyne ir Central Brooklyne.

1 fam. — nuo $1,500 iki $10,000	įmokėti ant $1,000 nuo $150 iki $200
2 f. — $1,800 iki $10,000	6 f. — $3,800 iki $18,000
3 f. — $2,500 iki $13.000	8 f. — $4,000 iki $20,000
5 f. — $3,500 iki $15.000	20 f. — $11,000 iki $80,000

Budavojame namus ir duodame morgičius ant namų.
Kas per mūsų prirodymą perka, nieko nemoka mums ir aprūpiname teisingai.
Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais aple New Yorką, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausios žemės, prie girių, vandenų ir mūsų tautos apgyventa. Parduodame su mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu.
B. ZINIS REALTY CO.
BRANCH OFFICE:
Tel. 3929 Stagg. **420 Lorimer Street** BROOKLYN, N. Y.
Pagal Grand Street

Pětnyčia, Spalio 3

Įvairių fotografijų, atvirutės didumo, gražiausių moterų. Kainuoja tiktai $1.00. Užganėdinimas užtikrintas.
ATIONAL SALES CO.
Box 90, New York, N. Y.

ie 2851 Greenpoint.
EVANDAUCKAS
ABORIUS
kiais reikalais kreipkitės šiuo adresu.
BERRY STREET.
BROOKLYN, N. Y.

Konserva
L. M. konservatorija
stogoms iki 15 d.
KANKLĖ
Šių metų "Kanklės"
iki rugsėjo mėnesio
Visų 1917 m. "Kanklės" kompletas
"Girių Karalius" Sauliaus opera
IV sąsiuvinys dainų
V sąsiuvinys dainų
Klausk
M. PETRAUS
769 Broadway.

VISUOMET PIRKIT
ČEVERYKUS
Naujausios mados
PAS
J. MARTINAITĮ
67 GRAND ST.
BROOKLYN, N.Y.

kai! KOŽNAM FONOGRAFAS
Mes Turime Išdalinti 5 Tukstančius
RASZYKITE TUOJAUS, O MES PRISIUSIME
Tik įsivaizdinkite
bus turint tokį
savo namuose.
dailus ir tvirto
šėmyna ir
smintis, neišleid
jums bereikalingai
perkant brangų
atsako geriausiam
grafai yra pard
šta kaina, bet viena
fonografų
kai! Šios dovanos
kui tiems, kurie už
žemiau išpaveiksl
laikrodėlį.
tvirtas ir artistiš
paauksuotais lukštais.
ti iš geriausio nikelio ir
brangakmenį, labai
niekad neskubina ir
nas faktas, kuris parod
tas, jog juos vartoja
mašinistai arba kondukt
ri daboti laiką iki minutai
ti, kur norite, bet geresnis
negausite nei už $30.00
parduodame juos po
bet dabar parduosime tik po
mums patiems apsieina,
priedo viršminėtą grafafoną
rekordais ir šimtu adatų.
PASARGA: Ši dovana
laikui, nes mes norime
liką su mūsų laikrodėliais
sime dykai 5000 grafafonų
siam mes nesiunčiame
vieną laikrodėlį už $12.95
gausite dykai. Patariame jums skubinti užsisakyti
fonografų neliks, o laikrodėlių kaina žymiai pakilo.
kasdien parduodame tūkstančiais, gaudami
isų draugai jums užvydės to laikrodėlio ir norės
tesnę kainą, kokią mokėjote. Fonografą ir rek
ai. Mes nereikalaujame prisiųsti pinigų.
o pavardę ir adresą ir įdėkite $2.00 užstato,
ite aplaike siuntinį. Kiekvienas turėtų
tūkstančiai jau džiaugiasi. Tokią progą
gyvenime. Todėl, nieko nelaukdami, rašykit
EAN WATCH CO., 1065 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILLINOIS

nomas per 25 metus ir Valdžios
Henry J. Schnitzer State Bank
elijant Suvienytų Valstijų Valdžiai kaip
taip ir dabar
SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ
ir gvarantuoja
Norinčius gauti prekes pinigų ir kitų
meldžiame kreiptis pas
Henry J. Schnitzer State Bank
Washington Street, New York, N.Y.

AMAI IR FARMOS.
Ant pardavimo mūriniai ir mediniai
dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu
miausia kaina, Brooklyno mieste ir
miesčiuose: East New York, Jamaica,
Ridgewood, Greenpoint, Flatbush,
lyne ir Central Brooklyne.
nuo $1,500 iki $10,000 įmokėti ant $1,000
$1,800 iki $10,000
$2,500 iki $13.000
$3,500 iki $15.000
6 f. — $3,800
8 f. — $4,000
20 f. — $11,000
avojame namus ir duodame morgičius ant namų
per mūsų prirodymą perka, nieko nemoka
teisingai.
pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais
ersey, South Island ir kitose valstijose, kur
e girių, vandenų ir mūsų tautos apgyventa.
įnešimu ir lengvu išmokėjimu.
B. ZINIS REALTY CO.
BRANCH OFFICE:
Stagg. 420 Lorimer Street BROOKLYN, N.Y.
Pagal Grand Street

Pirmutinis Da[illegible] žmonių Dienraštis iš[illegible] kasdien apart nedėldienių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Kaina: Suv. Valst. ir Canadoj — metams $6.00; pusei — $3.00; 3 mėnesiams— $1.75. Kitose šalyse: metams $8.00; pusei metų — $4.00.

No. 17 (90) Telephone 3878 Stagg | Brooklyn, N. Y., Subata, 4 d. Spalio (October), 1919. m. | Kaina pavienio numerio 3 centai. | Metai IX, Dien. I.

J. Culp 319 Plymouth St.
119

Uniją įvedus, nebus tiek pelno, sako Gary.

PLIENO KARALIUS ATVIRAI PASAKĖ, KODĖL JIS PRIEŠINGAS DARBININKŲ ORGANIZAVIMUI.

Tvirtina, kad jokis trusto samdytas sargas niekad nėra užmušęs, nei užgavęs streikierio.

Washington, 3 d. spalio.— Vakar ir užvakar streiko tyrinėjimui paskirtasis senato komitetas kamantinėjo Suv. Valstijų plieno korporacijos direktorių pirmininką, E. H. Gary.

Jisai griežtai užginčijo streikierių vadovų liūdijimus apie bjaurias darbo išlygas plieno pramonėje; plačiai išdėstė priežastys, kodėl jisai priešingas visokioms deryboms su unijų vadais ir, galop, trusto vardu, užsigynė neturįs nieko bendro su tais žiaurumais ir žudynėmis, kokios įvyksta plieno išdirbystės rajone.

Tačiaus jisai nepasakė komitetui, nors ir buvo raginamas tą padaryti, kokį atsakymą jis davė prezidentui Wilsonui į šio raginimą pradėti derybas su unijos vadais išvengimui streiko. Jis pasakė, kad tą atsakymą komitetas turi reikalauti iš paties prezidento.

Gary atvyko komiteto posėdin ne vienas, bet atsivežė su savim kelis trusto advokatus, direktorius, kontrolierius, manadžierius ir t. p. Apart tų savo pakalikų, jis atsivežė 20 darbininkų iš 20 atskirų dirbtuvių. Tie darbininkai buvo jo ir trusto ištikimi vergai ir garbintojai, kurie liūdijo, būk trusto dirbtuvėse esančios geriausios darbo išlygos ir augščiausios algos. Du iš tų darbininkų pasisakė esą paskirti specialiais šerifais ir parodė turį revolverius.

Vienas tų darbininkų pasakė, kad miestelio Clairton, Pa., majoras yra sykiu vyriausiu klerku vietos liejykloje ir jis, kaipo majoras, uždraudė streikieriams laikyti susirinkimus.

Kalbėdamas apie priežastis savo priešinginimosi unijoms, Gary pasakė, kad, darbininkams susiorganizavus ir padarius visas dirbtuves unijinėmis, neliktų tiek pelno, kiek dabar lieka. Jisai prigrąsino, kad įvedimas unijinių darbininkų suteiktų visai šaliai baisius nuostolius ir su trukdytų pelno augimą visose pramonės šakose.

Antrą kamantinėjimų dieną Gary griežtai pasakė nikuomet nesutiksiąs derėtis su atstovais organizuotų darbininkų. Jisai stigavojo, kad tai tik ateiviai kelia maištus ir yra neužganėdinti jo trusto malonėmis, tikrieji-gi piliečiai esą pilnai pakakinti savo padėjimu ir uždarbiu. Ateiviai, sulyg jo, norį užgriebti visos pramonės kontrolę ir padaryti ją visuomenės nuosavybe. Jis gi visada stovėsiąs už atviras darbavietes, kur galėtų dirbti neorganizuoti darbininkai.

Išsiteiravus trusto pirmininką, komitetas nutarė greitu laiku važiuoti į Pittsburgą ir kitus plieno rajono miestus, kad ten, ant vietos, apsipažinti su visu padėjimu.

PLIENO STREIKAS TĘSIASI.

Ketvergo ir pėtnyčios žinios apie didįjį plieno streiką skelbia, kad streikas tęsiasi be mažiausio nusilpnėjimo ir be svarbių permainų. Unijos viršininkai skelbia, kad streikieriai visur drūčiai laikosi, gi kapitalistų spauda nuolat leidžia melagingas žinias, būk streikas jau baigiasi, būk darbininkai jau grįžta darban, ir t. p.

Pastaromis dienomis įvyko muštynių Youngstowno rajone ir Steeltone, Pa., kur kompanijų mušeikos be jokios priežasties užpuldinėja ir muša ir areštuoja streikierius.

PLIENO STREIKE DALYVAUJA DAUGIAU 570,000 DARBININKŲ.

Pittsburgh, Pa., 3 d. spalio. — Vakar čia paskelbtas spausdintas pranešimas, po kuriuo pasirašo Federacijos prezidentas Gompersas ir plieno streiko komiteto sekretorius W. Z. Foster.

Tame paskelbime užreiškiama, kad "plieno streikas yra daug pasekmingesniu, negu buvo galima tikėtis. Dabar streikuoja jau daugiau 570,000 darbininkų", dirbančių plieno ir kitose pramonės šakose, kurios tampriai viena su kita rišasi Kas dieną daugybės streikierių rašosi prie unijos.

NUŠOVĖ MERGINĄ IR PATS SAVE.

Poughkeepsie, N. Y., 3 d. spalio. — Netolimai gyvenantis vyras, Fred Snyder, 35 metų amžiaus, vakar ryte nušovė merginą Angie Keefer, 30 metų amžiaus, mokyklos mokytoją, o paskui ir pats nusišovė. Jiedu jau 8 metus draugavo, o pereitą naktį, taip pasakojama, susibaro ir vyras nušovė merginą ir pats nusišovė.

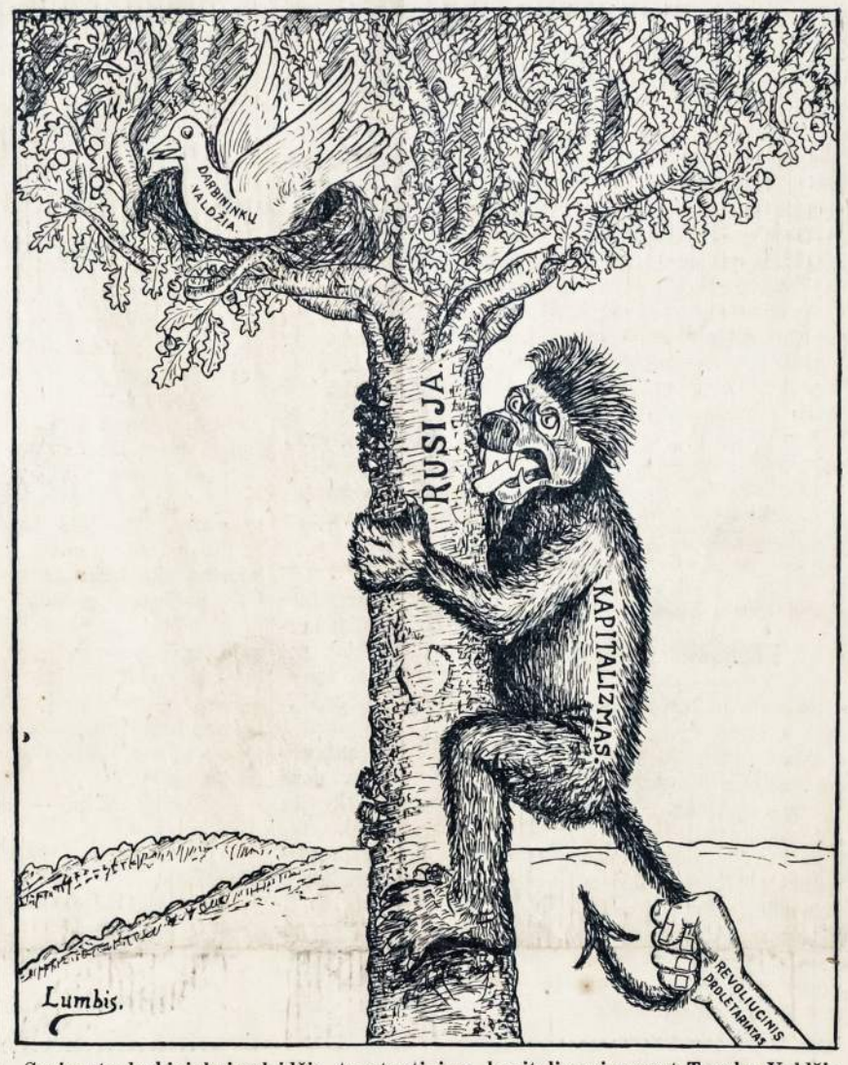

Susipratę darbininkai neleidžia tarptautiniam kapitalizmui praryt Tarybų Valdžią.

Specialistai ekzaminuos Wilsoną.

DR-AS GRAYSON SKELBIA, KAD PREZIDENTAS NĖRA GERAME STOVYJE.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on October 3, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, 2 d. spalio.— Nors pereitą naktį prezidentas Wilsonas gana gerai ilsėjosi, bet šį rytą jisai ne taip gerai jautėsi ir admirolas Grayson, jo ypatiškas gydytojas pakvietė į konsultaciją dr-ą F. X. Dercum iš Philadelphijos, nervų ir smegenų ligų specialistą.

Baltamjame Name aiškinama, kad prezidento stovis nėra skaitomas pavojingu ir dr-as Dercum pakviestas tik atsargos dėlei ir kad palengvinti daktarui Graysonui, kuris veik nuolatos būna prie prezidento nuo pat jo susirgimo apie savaitė atgal.

Akių specialistas, dr-as G. de Schweinitz, iš Pennsylvanijos universiteto, taipgi pašauktas pas prezidentą.

Pasakojama, kad prezidentas esąs labai neramus. Dr-as Grayson reikalauja, kad jis būtų ramiai ir stengiasi nukreipti jo mintis nuo darbo ir valdiškų reikalų, į kuriuos Wilsonas vis dar labai nori kištis.

BERKMANAS PALEISTAS IŠ KALĖJIMO.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on October 3, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Atlanta, Ga., 3 d. spalio — Išbuvęs savo bausmės laiką — 2 metus — Atlantos kalėjime, Aleksandras Berkman, kuris save vadina "idealistu", tapo paleistas iš kalėjimo. Jisai buvo pasmerktas sykiu su Emma Goldman už priešinimuisi priverstinam ėmimui į kariumenę.

Paleidus Berkmaną iš kalėjimo, jisai tapo perduotas imigracijos valdžiai, kurios atstovai vežšis jį New Yorkan, o tenai bus užvesta byla su tikslu deportuoti jį iš šios šalies. Atvažiavus į New Yorką, Berkmanas bus paleistas, užstačius $15,000 grynais pinigais, kolei teismas neišriš klausimą apie jo deportavimą.

LAIKRAŠČIAI ANT RUDOS POPIEROS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on October 3, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Maskva, 1 d. spalio. — Čia gauta žinių, kad, iš priežasties didelio trūkumo popieros Dono upės rajone, visi tame rajone leidžiami laikraščiai, o ypač dienraščiai dabar spausdinami ant rudos popieros, kokia paprastai vartojama įsukimui pirkinių.

(Dono rajonas dabar yra Denikino kontrolėje).

GALI KILTI ANGLIAKASIU STREIKAS.

KASYKLŲ SAVININKAI PRIEŠINASI DARBININKŲ REIKALAVIMAMS.

Nesutinka pakelti algas ir sutrumpinti valandas.

Buffalo, N. Y., 3 d. spalio. — Čia jau daugiau savaitės laiko tęsiasi angliakasių atstovų ir minkštųjų anglių kasyklų savininkų konferencija. Angliakasių atstovai pridavė reikalavimą pakelti algas ant 60% ir sutrumpinti darbo dieną iki 30 valandų savaitėje. Tačiaus iki šiol kasyklų savininkai nei girdėti apie tuos reikalavimus nenori.

Pastaromis dienomis nutarta paskirti tam-tikrą komisiją, kurios pareiga bus išklausyti ir išanalizuoti darbininkų reikalavimus. Komisijon paskirtas lygus skaitlius atstovų nuo darbininkų ir nuo darbdavių.

Abelnai visoj konferencijoj dar nieko svarbesnio nenuveikta ir žymiausi klausimai tebėra nepaliesti. Jeigu taip eisis toliau, tai konferencija gali tęstis visą šį mėnesį ir net ilgiau. Gi 1 lapkričio turi prasidėti minkštųjų anglių kasėjų streikas, jeigu iki tol nebus jų reikalavimai išpildyti.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

Iš Panevėžio Padangės.

Nekartą atsitinka susitikti su kareiviais, jieškančiais, kaip jie sako, pas "gerus žmones" užkandos, tuo labiau nuostabu, kai patinki kareivį-ligonį sužeistą bejieškantį sau maisto, o jei kam tenka būti kariškoje ligoninėje, tai daug ko išgirsti nuo ligonių ir daug pamatyti nedatekliaus. Skaitant laikraščių pranešimus arba klausant kalbų tenka skaityti ir išgirsti, kad Amerika tiek ir tiek atsiuntusi daiktų raudonajam Lietuvos kryžiui ir kad prisiunčiama yra taipgi maisto dalykų, o kad sutinki su panašiais kareiviais ir išgirsti jų teisingus skundus ,tai žmogus nežinai nei ką į tai atsakyti. Aną dieną patikau dvi moterėles beeinančias iš kariškojo ligonbučio aplankiusias savo sužeistuosius sūnelius, kai pradės abi verkdamos dejuoti, kad jųjų vaikam ne tik ant fronto pri sieina kentėti, bet ir čia ligoninėj dėlei stokos gero maisto ir paguldymo. Tą pačią dieną, kaip tik buvo mūsų namuose vienas sužeistas kareivis iš ligoninės prašyti valgyti. "Ar ligoninėj neduoda?" žingeidžiai jo užklausiau. "Duoda, bet kas iš to, kad duona taip karti ir juoda, kad nelabai kas gali valgyti."

Darbininkų reikalai.

Simnas. (Alytaus apskr.). Pradžioje liepos mėn. Simno apielinkės dvarų darbininkai padarė streiką. Apie dvylikos dvarų bernai (kumečiai) metė darbą, o buvusius samdininkus, nenorėjusius gražumu mesti darbo, išvaikė. Streikas tęsėsi apie 10 dienų. Darbininkai reikalavo padidinti metų algą javais iki 96 pūdų (pirma gaudavo 72) ir pinigais iki 240 rub. (p. gaudavo tiktai 30 rub.). Dvarininkai ko iš galvos neišsikraustė. Vienas jų, endekas Grifendorfas, sako, kaž kokią ligą gavęs ir dabar jokiu būdu vietoje negalįs pasėdėti —juda kruta, kaip drebulė ir vis grasina legionais. Iš pradžios darbininkų reikalavimų nenorėjo nei klausyti ,nei girdėti. Paskui pradėjo grąsinti legionais, bet nieko nepešė. Parsįkvietė valdžios įgaliotinį valdžios dvaram, bet ir šitas nieko gero nepadarė, nors gana gražiais žodžiais kvietė darbininkus nusiraminti (pv., Atesnykų dvare). Nebematydami iš niekur jokios pagelbos dvarininkai pradėjo tartis su darbininkais. Streikas pasibaigė kompromisu. Algą darbininkam ponai kėlė javais iki 80 pūdų, vietoj reikalaujamų 96 p., ir pinigais iki 100 rub. Darbininkai pradėjo vėl dirbti, bet kaip girdėti neilgam. Reikėt kad valdžia pasirūpintų šiuo reikalu.

Dėl mūsų pačto akuratnumo.

Apie pačtų neakuratnumą "Laisvė" rašė, kad pačtas neakuratnai veikia, ilgai eina laik raščiai ir laiškai. Tai p. "Lex" turbūt pirmą kartą teskaitai laikraštį, kad nežinai, kaip vaikščioja traukinys iš Šiaulių į Pasvalį ir kaip važiuoja pačtininkas ant vagono stogo arba atidengtam vagone ant silkių bačkos. Neskaitėt, kokių atsitikimų, kaip vokiečiai mušdavo traukinio mašinistus ir išgindavo žmones, susidėdavo savo mantą ir patys vieni važiuodavo kur jiems reik. O dar tankiai ir garvežiai silpnai traukia, prisieina važiuojantiems iš kaimo, arba stačiai iš miško malkas nešti. Buvo dar toks atsitikimas: liepos 14 d. traukiniui išėjus iš Šiaulių, atėjo į Joniškėlį liepos 16 d. Ir taip tankiai atsitinka; tat nėra ko ant pačtos užpulti, o pirmiaus apsvarstyti, kas kaltas.

KAUNAS. "Aš nesuprantu polituviški..." Kada Lietuva buva caro jungo prispausta arba kada buvo paminta kaizerio po padu tuomet, jei išgirsdavai atsakymą: "Aš nesuprantu polituviški", tai nusiminęs tylėdavai ir su tuomi turėdavai taikintis; nors širdis sakydavo: "Gal ateis laikas kada ir tu suprasi lietuviškai, jeigu norėsi Lietuvos duoną valgyti." Dabar jau ištiesų tas širdies atjautimas išsipildė ir mūsų tėvų žemelė — Lietuva tampa laisva ir nepriklausoma. O tie žodžiai "Aš nesuprantu polituviški", vis dar nesiliauja skambėję netik turgavietėse ir krautuvėse, bet ir įstaigose.

Tarnystės reikalais man teko būti Kauno miesto Valdyboj — duonos kortelių skyriuj. Prakalbėjęs lietuviškai, gavau atsakymą: "Aš nesuprantu polituviški, vot eta moteris supront." Ir tiesa! Iš viso skyriaus sandarbininkų vos tik su viena ypata susikalbėjau mūsų kalba.

Po tokių apsireiškimų nenoroms veržiasi mintis: keno čia kaltė?... O gal ir apsileidimas, kad mūsų įstaigose tokie dalykai ne pirmą kartą pasitaiko. Gal kitas pasakys: "Stoka lietuvių specialistų..." Bet, kad tokie specialistai būtų reikalingi duonos kortelių skyriuje, tai visai nesuprantama.

VIENNAI GRĘSIA BADAS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on October 3, 1919, as required by the Act of October 6, 1917.

Vienna, 3 d. spalio. — Šio miesto maisto kontrolierius paskelbė, kad Viennoje sančių miltų užteks tik dviem savaitėm laiko. Jisai pranašauja, kad greitulaiku mėsos visai nebegalim būsią gauti.

Įtempti santikiai tarpe jugoslavų ir italų trukdo privežimą Viennon maisto iš Adriatiko pusės.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ
Published by the
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 3978.

Yearly subscription rates: in U. S. $6.00; foreign countries—$8.00.

"Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the act of March 3, 1879."

UŽSIBAIGUS SUVAŽIAVIMUI

Rengiantis prie Lietuvių Socialistų Sąjungos X-to suvažiavimo, virtusio Lietuvių Komunistų Sąjungos X-tu suvažiavimu, buvo manyta, kad jame bus daug triukšmo, kad svarbesniuose klausimuose reikės susidurti su opozicija, kad bus asmeniškumų ir kitų galų. Ypatingai tikėtasi, kad Philadelphijos ir apielinkės draugai atvažiuos su tam tikrais "dėsniais", jeigu taip galima išsitarti ir nuo jų nei žingsnio nesitrauks.

Taip manė Brooklyno apielinkės draugai, taip manė ir kitų apielinkių.

Pirma sesija atidaryta. Eina formališkumai —prezidiumo ir kitų komisijų rinkimai. Nieko svarbaus. Delegatai kugžda tarpe savęs, renkasi bureliais. Rodosi, kad čia jau tariamasi vienų prieš kitus, kad organizuojamasi ir rengiamasi į kovą.

Tokį įspudį darė žiūrint iš šalies ir tėmijant į dalykus.

Pirma diena užsibaigė. Jokio "lermo", jokios lauktos "audros" nepasirodė, delegatų tarpe didelis draugiškumas.

Antra diena ir svarbiausia diena mūsų istorijoje. Ant stalo klausimas prisidėti prie Komunistų Partijos Amerikoje. Visų nervai įtempti, ūpas pakilęs. Rezoliucijų komisija praneša, kad jau turi tame klausime pagamintą rezoliuciją. Pirm balsuosiant, skaitoma Komunistų Partijos konstitucija ir programas. Perskaičius į neaiškius punktus duodami klausimai. Atsakinėja drg. J. Stilsonas. Klausimai užsibaigia. Nei triukšmo, nei lauktosios audros nėra. Reikalaujama skaityti rezoliuciją. Perskaičius rezoliuciją, tuojaus ir balsavimas. Priešingų nėra, keliatas susilaiko ir pasiaiškina kodėl jie susilakė. Pagalios ir iš susilaikiusių pora užreiškia, kad balsuoja už prisidėjimą.

Taip svarbus, toks istorinis nuotikis užbaigtas, delegatai linksmi, džiaugiasi, kad jau galutinai atsikratė ir nuo socialistų vardo, kuris pastaruoju laiku žmogui garbės nedarė.

Vienok delegatai galutinai neatsikrato nuo tos minties, kad galima bus apsieiti be audros, kad čia suvažiavo ne asmeniškais reikalais rūpintis, bet visuomenės labu. Dabar laukiama "Laisvės" klausimo. Ant stalo randasi "Laisvės" Kooperatyvės Bendrovės laiškas, kuriame pasiūloma, kad suvažiavimas "Laisvę" su visu turtu paimtu L. K. Sąjungos nuosavybėn.

Čia vėl laukiama iš philadelphiečių didelio pasipriešinimo. Pradėjus šitą klausimą svarstyti, delegatų, norinčių kalbėti, susirašė virš puskapio. Visi laukia, kas čia bus, kuo užsibaigs. Randasi neaiškumų. Pareikalauta, kad "Laisvės" Bendrovės pribūtų knygvedė ir tuos neaiškumus išrištų. Viskas aišku. Šėrininkai, išskyrus mažą dalelę, savo šėrus aukuoja L. K. Sąjungai. "Laisvės" turtas viršija skolas ant trylikos tūkstančių dolerių. Viskas atiduodama L. K. Sąjungos nuosavybėn.

Visi delegatai kalba už paėmimą. Sustabdomos kalbos už ir reikalaujama, kad kalbėtų prieš.

Na, dabar jau kils "audra". Bet visi nusistebi, kad priešų veik ir nėra. Apie trys neva kalbėjo prieš, bet be jokių argumentų, be jokių rimtesnių prirodinėjimų kodėl L. K. S. neprivalo imti "Laisvę". Philadelphiečiai, iš kurių laukta didelės opozicijos — stoja už paėmimą.

"Laisvės" paimta. Ir vėl tarpe delegatų didelis džiaugsmas ir vėl visų veidai linksmi ir vėl visi draugiškai eina toliau.

Bet... Tas nelabasis "bet" dar neišnyksta, nes laukiama klausimo apie "Kovos" spaustuvės iškėlimą į Chicagą ir namo klausimo...

Ateina ir šiuodu klausimu ir su jais pasielgta kaip ir su pirmaisiais. Nutarta spaustuvę kelti į Chicagą, namą, jeigu tik aplinkybės leis, taipgi statyti Chicagoje.

Ir šiuose klausimuose apsieita be "audrų", be triukšmų, draugiškai.

Svarstyta daugelis ir kitų svarbių klausimų, kaip tai: atsinešimas linkui pašelpinių draugijų, Lietuvių Darbininkų Literaturos Draugystės, Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo Amerikoje ir tt. Visur draugiškai susitarta, visuose klausimuose paskelbtos tam tikros rezoliucijos.

Užgyrime III Internacionalo ir pasmerkime II Internacionalo, lyginai pasmerkime Lietuvos socialburžujų, išdavusių proletariato klesos reikalus, nebuvo jokių ginčų, visos pagamintos rezoliucijos tapo vienbalsiai priimtos.

Kodėl taip? Kodėl šitas suvažiavimas, skaitlingiausias delegatų skaitliumi, buvo vienas pavyzdingiausių, vienas draugiškiausių ir vienas produktyviškiausių nuveiktais darbais?

Todėl, kad delegatai atvažiavo jau su platesne pasaulėžvalga. Jie, važiuodami į suvažiavimą, paliko namuose asmeniškumus, o čia svarstė, rūpinosi vien visuomeniškais reikalais. Philadelphiečiai, kurių bijotasi, pasirodė esą draugai gerais norais ir atsidavusiais ne savo apielinkės reikalams, bet plačios Amerikos.

Reikia dar pažymėti ir tą, kad šiame suvažiavime nelošė rolių taip vadinami vadai. Visuose kituose suvažiavimuose viską vesdavo vadai, o kiti delegatai juos sekdavo. Šiame susirinkime to nebuvo — visi delegatai vadovavosi savu protu, savais persitikrinimais, sava kritika ir į vadus kritiškai atsinešė. Toks apsireiškimas mus labai džiugina, nes matome, kad iš tų pačių darbininkų yra pilnai suprantančių savo klesos reikalus, pilnai suprantančių tas idėjas, kurias jie atstovauja.

Šitas suvažiavimas gali būt pavyzdžiu rusų ir kitų tautų suvažiavimas, kurie pirmiau įvyko.

Suprantama. Buvo truputis ir nesmagumų — tai skundų rišimas. Viena, kad skundus rišant jau apsireiškė ypatiškumų, nors jų buvo mažai, antra — delegatai ilgais posėdžiais buvo nuvarginti, todėl daugiau nervavosi. Vienok ir čia jie pasielgė samoningai ir mokėjo su skundais pasielgti taip, kaip ir privalėjo.

Šitas L. K. S. suvažiavimas labai aiškiai parodė, kad lietuviai darbininkai gali savo reikalus puikiai tvarkyti, nereikalaudami jokios pagelbos iš lyderių. Todėl ir nenuostabu, kad mūsų inteligentai, kurie iki šiol lošė vadų roles, dabar pabėgo nuo susipratusių darbininkų. Jie dabar organizuoja naują Sąjungą, kad joje galėtų viešpatauti, kaip kad pirmiau mūsų tarpe viešpatavo. Nebereikalo mūsų socialpatriotai neriasi iš kailio plusdami komunistus, nes jie pamatė, kad čia randasi susipratusių darbininkų minios, kurios jau neina pagal vadovų pučiamą dūdą.

Ausu ligos, kurias pagamina darbas.

Rašo Dr. A. J. Karalius.

Dulkės užkemša ausų kanalėlius ir gali pagaminti laikinį kurtumą. Ypatingai darbininkai audinyčių arba siuvėjai nuo to daug kenčia. Taip-gi dirbanti prie miltų, vilnų, vatos. Dulkės susimaišo su ausyse visada ėsančia medžiaga (cerumenu), sukietina ją, kartais iš to pasidaro spuogai, arba net pūliai.

Ausies plevelė gali trukti nuo didelės ekspliozijos dinamito, parako ar gazo. Kartais ekspliozija pagamina laikinį kurtumą be plevelės persprogimo. Kasėjai daugiausia nuo to kenčia. Neretai ausies plevelė truksta tiems, kurie dirba tuneliuose, narūnams ir kt. Jei tik oro spaudimas pasiekia virš 45 svarų, tai plevelės sprogimo galima laukti. Kartais sprogdama plevelė sukelia kraujo bėgimą. Visa tai, kas minėta, gali atsitikti tiems, kurie augštai oran pakįla. Plevelę trūksta nuo didelio ausies užgavimo muštynėse.

Vidurinės ausies ligos kankina tuos, kurių darbe randasi visokios rūšies gazų, kurie turi vadinamą katarą nosyje ir gerklėje; arba tuos, kurie dirba drėgnose ir šaltose vietose.

Visi, kurie dirba prie didelių, smarkių trenksmų, paprastai turi kvaitulį, koktumą ir šiaip sunkumą palaikyme lygsvaros; kartais jiems užiena didelis silpnumas ir tt. Geležies darbininkai kenčia nuo vidurinės ausies uždegimo, nusilpninto girdėjimo.

Tyrinėjimai parodė, kad balso ne tiek kiekybė, kiek kokybė ausims kenkia. Ypatingai gadina ausis virpantis balsas, pav., boileriuose. Vienokis balsas mažai ką padaro, bet nuolatinis šaudymas, atsikartojantis trenksmas nors ir nedidelis, net sproginėjimai gadina girdėjimą. Apie pusė gelžkelio inžinierių turi sumažintą girdėjimą. Darbininkų kurtumas dažnai kankina net ir atsigulus; ausyse nuolatos yra ūžimas, skambėjimas.

Kurie dirba prie automatinių kūjų, kur yra daug trenksmo, mažiau nukenčia, negu boilermakeriai, nes paskutiniai dirba uždarytame ore. Virpėjimas judina ne tik ausies vidurį, bet ir smilkinių bei aplinkinius ma kaulės kaulus, ir laikui bėgant girdėjimas mažinasi.

Gelžkelių kalviai labai daug nukenčia. Gottstein ir Kayser surado 30 iš 75 kalvių su silpnu, suardytu girdėjimu. Barr skelbia, kad sulig jo patyrimų iš 100 katilų kalvių vos 9 turėjo normalį girdėjimą. Paprastai girdėjimas toj ausyj, kuri laikoma arčiau trenksmo yra silpnesnis. Dažnai dirbantis prie didelių trenksmų darbininkas girdi ausysie visokius ūžimus net tada, kada bando namieje pasilsėti.

J. A. Svyrūnėlis.

PANČIAKOS.

Šventė, — naujų metų rytas.

Dangus apsitraukęs storais debesiais; saulė nežadėjo nei pasirodyti. Biskutį sniguriavo. Diena aušo lėtai ir žadėjo būti tamsiai pilka, niurkli.

Gatvėje pasigirdo duslios kalbos, šūkavimai: keli vyrai-ūkininkai, rodydami viens kitam į ploną grevelę palaido sniego, ką tik iškritusio, rūpestingai rokavo:

— Jis negalėjo kažin kur nueiti, da tik čvertis adynos, kaip išėjo.

— Čia jo pėdos, regi, viena pėda į vidaus pusę lenkta, aš gerai įsitėminau.

— Taip, taip, jis netoli, tik nepameskim pėdų...

Greit užsimetęs kailinius ant pečių išbėgau žiūrėt, kas ten atsitiko, ką seka?

— Ko jūs čia, vyručiai?

— Tsss, vagį vejam, — grumodamas pirštu tarė vienas.

— Vagį! — rūpestingai paklausiau. — Ką jis pavogė?

— Matysi, sekim, va jo pėdos. Ir vėl nusilenkė tėmyt pėdas. Man pasidarė kvaila ir juokinga, buvau bepasiliekąs, bet tą pateminęs kaimynas nusitvėrė už kalnieriaus ir nervuodamas rokuoja:

— Nepaliksim ir tavęs, vejam... Tu gal nori, kad vagis pabėgtų, kada lengvai jį galima nučiupti.

— Tai ką jis tavo pavogė?

— Ne mano, Žylioko, — rodydamas ranka į susilenkusį vyrą, kokios penkios dešimts žingsnių berėpliojantį pirma žmogų, paaiškino. Matydamas užsidegusius rūpesčiu kaimynus, greit ir aš puoliau panašian užsidegiman: norėjau kuogreičiausia sugauti vagį ir nubausti, nors nežinojau ką jis buvo pavogęs. Greit prisipildė gatvė žmonių, sujudo visas kaimas; visi vijo vagį, kiti jau buvo netekę lygsvaros, daugelis nešės vėzdus, pagalius, kiti supelėjusias šaudykles; gatavi buvo patiesti sugautąjį vagį ant vietos. Bet visi nežinojo, ką jis buvo pavogęs.

— Ar matot, ten tai jis — vagis, — rodė ranka Žyliokas į bejudantį juodą ant sniego tašką. — Mat, bėga į mišką, vykim.

— Vykim, vykim, — atkartojo būrys.

— Ar tas tik? — kas tai pasiklausė.

— Tas, tas! — rėkė.— Aš gerai pažystu, ištolo.

Pasileidom vytis, bėgam uždusę.

— Sustok! Sustok! — šaukia. Kaip bematant vagis sugautas. Aš taip smarkiai vijaus, kad net keliatą žingsnių prabėgęs, pasinėriau sniego pusnin. Vagis stovėjo drebėdamas. Žyliokas, pribėgęs sušuko:

— Tai tu, tu! — ir smogė kumščia galvon. Vagis, — žmogelis menkas, nuskuręs, neišlaikė, — sukniubo sniegan, Žyliokas ėmė spardyt kojom. Pribėgo Gabrėnis su geležine lazdele, aptraukta skūra, pradėjo mušti, tas ir pradingo sniege.

— Sustokit, mušt nevalia, — draudė senis Gasparas.— Gal žmogus nekaltas, pirma reikia žinoti ką jis pavogė?

— Prikelkit jį, pirma reikia išklausinėti, — patarė senis Janiūnas. Įniršusius mušeikas sulaikė. Vagį ištraukė iš sniego. Pasirodė mažo ūgio, viduramžis, suskuręs žmogelis trumpa sermėga apsivilkęs, kaklas aprištas juoda skepeta, kepurė megstinė — namų darbo; dabar visas drebėjo, — keliose jau vietose žliaugė kraujas.

— Ką jis pavogė? — prisispyręs klausė Gasparas.

— Nu-gi, mat, va, štai, žiūrėkit, — kartojo Žyliokas, draskydamas vagies drabužius; galiaus iš ančio ištraukė pančiakas, — štai va pančiakas pavogė.

— Pančiakas! —nustebome. — Pančiakas! —kartojo lyg susigėdę vagies gaudytojai. Buvome bepalieką vagį patį sau, tik tame tarpe sušuko Kidriukas:

— Ar tai taip! Vagį paleisti? Varykim į kaimą, mes jam parodysim. — Kidriukas turėjo rankoj bizūną, suvytą iš storų šikšnų, o galas aplietas švinu. — O šitai, tai šitaip reikia vogti!— kirsdamas prikalbėjo. Vagis suklupo dejuodamas iš skausmo.

— Vyručiai, nemuškit, aš pirmą syk, daugiau niekad, atleiskit! — maldavo.

— Atleisti, mes tau atleisim! — vėl kirsdamas, šaukė Kidriukas.

— Nemuškit, maža vagystė, — draudė Janiūnas.

— Maža, tai ir mes va mažai, tik šitaip — droždamas per strėnas paaiškino Gabrėnis.

— E, jūs vaikai, dėl niekų! — draudė Gasparas.

— Dėl niekų! Šiandien pančiakas, rytoj arklį, dėl niekų!

— Tik vyručiai nereik per galvą, tik minkštumon, tik minkštumon, neiškadis, — minkštumon, neiškadys, — mokino Bajoras.

Stumdydami ir mušdami, varėsi vagį link kaimo.

— Vakar vakare, apie devynias, — pasakoja Žyliokas, — užėjęs pasiprašė pernakvoti; aš nieko blogo nemislydamas ir pavelinau pagulėti ant suolo; sakau, kur dėsis, toks nuskurdęs, o čia, mat, sakėsi einąs į Kupiškį pas daktarą. Pernakvojo ir išėjo. Nugi, žiūriu, nėra mano pančiakų; gerai, susipratau vytis, kitaip būt buvę sudiev.

— Tai da gerai, kad jis nakčia neišnešė ką daugiau, — viską sužiūrėjai?

— Viską, tur būt daugiau nepriėjo.

— Greičiau, ką gi kaip girtas lepuoji, — kirsdamas bizūnu ragino Kidriukas.

— Negražu, Vincai, — draudė Janiūnas.

— Negražu, ar nori, aš tau tuoj gražumą parodysiu, — vagį užtaria.

—Ot, va, šitaip, gražiai,— smogdamas vėzdu per strėnkaulius juokėsi Dinkus. Vagis sukniubo ,bet spardomas vėl pasikėlė.

Pagaliaus atvarėm į kaimą, pas desėtninką. Kiti nubėgo jieškoti pavalkų ir rykščių. Desėtninkas, viską išklausęs, pradėjo:

— Niekus, vyručiai, darote, jis žmogus biednas, žiūrėkite, bate koja basa, sarmatinosi prašyt ir pasiėmė; mislino, išeis gerai. Jis ir durnas; kada jūs vijotės, jis galėjo numesti sniegan, ir ką darytumėt? Neturi — nekaltas.

— Tai nieko, reikia įpilti ant magaryčių, — spyrėsi Kidriukas.

—Niekus kalbat, vyručiai; tokia šventė, Nauji Metai, eikit bažnyčion, o aš nuvežšiu jį policijai, gaus pasėdėt.

Sutiko. Surišę išvežė.

Žyliokas, susijieškojęs pavogtas pančiakas, pasikinkęs šimtavą arklį į lekeriuotą važelį ir susisukęs į gelumbę muštus kailinius, išvažiavo bažnyčion.

Uncija pagelbos turi daug didesnę vertę, negu keli svarai kalbos apie pagelbą.

***

Neprotingas tas, kuris veda merginą vien dėl jos gražumo.

J. D. T.

KAS KALTAS?

(Pabaiga)

Kaip viskam yra galas, taip buvo ir toms kalboms. Kiek aprimus ir pamiršus tulus praeities nesmagumus, Zabelė vėl pradėjo visur išeiti, išvažiuoti.

Kaip nelauktai ir netikėtai, lyg meteoras iš dangaus nupuolė, pasiekė jų šeimyną žinia, kad Romaldas jau New Yorke — parvažiavo iš Francijos ir ryt-po-ryt atlankys juos. Visi linksmi, tik džiaugėsi, tik tarėsi, kaip ir kokiu būdu priimti, patikti tą taip brangų svetį Remaldą; žodžiu visi buvo linksmi, bet už visus linksmiausia buvo motina, ji džiaugėsi, nes matyt, ji jau buvo tikra, kad jos plenas išsipildys, jos duktė, Zabelė, apsives su Remaldu ir tuomet jau bus galas visoms kalboms.

Dabar motina jau pasiėmė režisieriaus rolę. Ji pradėjo Zabelę "mokinti", kaip Remaldą pasitikti, kaip su juo kalbėti, ypatingai apie tuos meilišku laiškus, kuriuos rašė ne Zabelė, bet motina su kitomis savo duoterimis ir t.t.

Ilgai nelaukus, vieną sekmadienį Remaldas atvažiavo. Mėnėta šeimyna patiko jį su iškėstomis rankomis. Jis buvo seržanto uniformoje, jaunas, augaluotas ir pusėtinai gerai išrodąs vyrukas. Kadangi jau viskas iškalno toje šeimynoje buvo prirengta, tai puota buvo tokia nepaprasta ir linksma, kokia turėjo žydai, kuomet jie apleido Egyptą. Linksminosi visi: linksma buvo Zabelė, bet už visus linksmiausią buvo motina, kuri savo ranka, savo širdžia palaikė Remoldą meiliškuose santikiuose su Zabele.

Kaip jau žinoma, Kupido (Cupid —, meilės dievaitis. — Red.) darbai, gyvenimo reikalai diskusuoti per laiškus, tai apsivedimo jiems ilgai jau laukti nebereikėjo.

Kelioms savaitėms prasiėjus, išvydau vienam didelėm anglų kalba vakariniame laikraštyje išspausdintą didelėmis raidėmis pranešimą, kad pilietė Zabelė H. su jaunikaičiu Remaldu tuoje bažnyčioje tuo surišti amžinu moterystės ryšiu.

Paskui po, taip sakant, mėnesio, jiedu apsigyveno New Crater.

Vieną gražią dieną skaistaus saulutei šviečiant, Jonas Manturas parėjo sušilęs ir, atsisėdęs prieangyje ant supynės, gerai atsiduso, kaip kad daug žmogus, ko brangaus netekęs, bei kokią bylą teisme pralaimėjęs. Tuo tarpu kitame prieangyje sėdintis Zabelės tėvas pakliausė:

— Kas su tavim, Jonai, šiandien nutiko, kad taip dausauji?

— Darbo netekau, — atsakė Jonas.

— Tai mažmožis. Ryt, po ryt gausi kitą.

— Gausiu, tai gausiu, bet klausimas, kokį?

— Kokį norėsi.

— Ha, ha, — nusijuokė Jonas ir pradėjo, — dirbau, kaip žinai, už agentą Woodman Insurance kompanijoj ir, biesas žino dėl ko, supredentas mane atstatė. Gailiuosi. Darbas buvo lengvas ir neblogiausiai apmokamas.

IŠ STREIKO

PITTSBURGH, P
mus geležies ir pli
tęsiasi jau antra sa
nuo 22 d. rugsėjo.
išėjo National Tube
ninkai; 23 d. ir 24
M. Byers Co. ir Oliv
bininkai. Bet Jones
Steel Co. darbini
veik visą pirmą str
29 rugsėjo išėjo di
bininkų. Skebauti
maža dalelė.
Daugiausiai skeba

Kadangi Jonas jau buvo, taip sakant, daugiau prasimušęs į gyvenimą, tai fiziškai sunkaus darbo jis ir nejieškojo, bet žvalgėsi kur gauti vietą už agentą, bei kokį kitą švariadarbį.

Kiek vėliau, iš apgarsinimo per laikraštį, Jonas gavo darbą už agentą-pardavėją tulų vaistų, po vardu "Cornease", kurie gydo nuospaudas ant kojų. Su tais vaistais jis ėjo, važiavo iš miesto į miestą, iš stubos į stubą. Ir šiaip bekeliaudamas jis pasiekė New Crater, miestą, kur gyveno Zabelė.

New Crater, kaip ir visur kitur, pirmiausiai jis stengėsi susirasti sau pažystamus žmones, kad gavus ramią ir saugią vietą pernakvoti. Čia jam irgi tas pasisekė, surado Zabelę, savo seną pažystamą, kuri augo ir gyveno su Jonu tik per tvorą — kaiminystėje. Vieną naktį čia pernakvojęs, Jonas išvažiavo toliau.

Po tulo laiko, tur būt savo užsiėmimo reikalų verčiamas, jis vėl atvyko į New Crater ir kuogreičiausiai ėjo atlankyti Zabelę. Atėjęs Zabelės nerado namie, nes ji buvo išvažiavusi pas tėvus, gi jos vyras Remoldas priėmė Joną, kaipo pačios pažystamą ir kaipo svetį.

Įsileidus jiems į gilesnę kalbą, Jonas jam išpasakojo visą Zabelės gyvenimo istoriją. Nors Remaldas klausėsi su didžiausia atyda, bet baisiai pyko ir nervavosi, nes tai buvo galima pastebėti iš jo gestų ir fizionomijos.

Kuomet Zabelė parvažiavo, jos vyras, Remoldas, stojo prie šalės jų, kaipo karžygis su išstatyta krutine, kaipo prokuroras ėrba, geriau sakant, kaipo piratas, tykąs žmogui gyvastį atimti. Jis su nepaprastu užsidegimu, perimtas piktumo, puolėsi prie jos ir, nutvėręs ją už pečių, supurtė ją, lyg katė pelę. Ji, nežinodama kame dalykas, pradėjo jam pasiguodžiančių balsu išmetinėti už tokį nežmoniška pasielgimą. Vienok jis į tai neatkreipė atydos ir, dar labiau užsikarščiavęs, rūsčiu balsu suriko:

—Nutilk tu, valkata! tu prigavike! Aš tau parodysiu... Tau jau negyventi!!

Ji puolė prieš jį ant kelių, kaip moterys daro ir pradėjo prašytis, bet tas jau nieko negelbėjo. Jis dar sykį ją pagriebęs supurtė ir užklausė:

— Ar taip tu prižadėjai man būti ištikima ir manęs laukti.

Ji bandė dar ką kalbėti, bet iš taip didelio susijudinimo ir baimės liežuvis jau nebetarnavo. Ištarus "tas ne-t-i-e-s-a", puolė visu kūnu ant jo. Bet jis jau ant tiek buvo įširdęs, kad susilaikyti negalėjo ir atstumęs kiek ją, išsitraukęs revolverį dviem šūviais pervėrė jai krūtinę.

IŠ STREIKO BĖGIO.

PITTSBURGH, PA. — Pas mus geležies ir plieno strikas tęsiasi jau antra savaitė, t. y., nuo 22 d. rugsėjo. Pirmiausiai išėjo National Tube Co. darbininkai; 23 d. ir 24 d. išėjo A. M. Byers Co. ir Oliver Co. darbininkai. Bet Jones ir Laughlin Steel Co. darbininkai dirbo veik visą pirmą streiko savaitę. 29 rugsėjo išėjo didžiuma darbininkų. Skebauti pasiliko tik maža dalelė.

Daugiausiai skebauja negrai, lenkai, amerikonai ir vokiečiai. Vienok tikimasi, kad ir likusieji skebauti tuojaus paliaus tęsę savo judošišką darbą.

Nedėlioje, 29 d. rugsėjo, So. Side, lenkų kunigas bažnyčioje pradėjo agituoti savo ištikimus parapijonus gryžti prie darbo.

Parapijonai, pamatę kunigo drapanose judą, demonstratyviškai apleido bažnyčią. Kunigas, pamatęs savo dirbtuvėje bažnyčioje streiką, nustebo. Nelaimingasis atsidengė knygą ir pradėjo skaityti šventą evangeliją.

Daugelis lenkų kalba, kad kunigai gauna pinigų nuo plieno karalių, todėl ir eina prieš darbininkų reikalus.

27, 28, 29 ir 30 d.d. rugsėjo kapitalistiški laikraščiai atspausdino atsišaukimus įvairiomis kalbomis, raginančius darbininkus gryžti prie darbo ir apkaltinančius darbininkų vadovus, būk jie norį pasipinigauti. Kiekvieną dieną gatvinė kapitalistų spauda skelbia, kad kituose miestuose darbininkai nestreikuoją, o jeigu kur ir streikuoja, tai tik ateiviai, amerikonai, girdi, yra "lojališki" ir t. p. Ji skleidžia visokias nesąmones. Bet darbininkai neatkreipia į tai jokios domos; jie tvirtai laikosi.

Pančdėlyje, 29 rugsėjo, National Tube Co. bosai ir kiti pastūmdėliai susirinko ir pradėjo dirbti. Bet nabagams nesiseka: vos vieną dūdą tepajiegia iššauti į valandą laiko, ir ta nueina į išmatas.

Policija uoliai darbuojasi, pristatydama kompanijoms streiklaužius; ant kiekvieno kampo stovi po keletą policistų apsaugai streiklaužių.

Streikieriams policija neleidžia ant gatvių sustoti; kur tik patėmija 3—4 stovint, tuojaus pradeda buožėmis skirstyti. Jeigu kuris išdrysta pasipriešinti, tą tuojaus areštuoja ir teismas nubaudžia tokius nuo 5 iki 50 dol. Kartais be jokio prasikaltimo žmogų suareštuoja ir skaudžiai nubaudžia. Pikietuotojai baudžiami net iki $1,000. Streiko vadovus policija tiesiai iš namų paima. Daug yra tokių streikierių, kurie buvo areštuoti net po keletą kartų.

Girdėt, kad daugelis skebų jau nukentėjo už savo judošišką elgimąsi. Streikieriai visuomet bando tuos nevydonus sulaikyti geru žodžiu, bet kuomet jie neklauso žodžio, suprantama, streikieriai kartais priversti yra panaudoti spėką. Daugelis skebų eina į darbą apsiginklavę revolveriais ir peiliais. Už pavadinimą skebu streikieriai areštuojami.

Streikieriai lankosi į susirinkimus labai skaitlingai, nepaisant jokių persekiojimų. Pavyzdingiausiai laikosi vienybėje lietuviai ir rusai. Didžiumoje jau yra susirašę į uniją.

Draugai streikieriai, laikykitės vienybės, o streikas bus privestas prie laimingos pabaigos. Gana jau mums dirbti po 12 ir 14 valandų į dieną. Gana jau mums glūdėti nežinėj. Gana jau mums lenkti savo galvas prieš kiekvieną kapitalistų pastūmdėlį. Atėjo laikas, kuomet turime ir galime nors mažą dalelę savo vargo prašalinti, palengvinti sau ir savo kūdikiams būvį. Jeigu leisime šį streiką laimėti kapitalistams, jie dar labiau mus slėgs.

Lai mūsų vienybė sutrupina kapitalistų galybę!

J. Juodis.

IŠ KUOPU VEIKIMO.

MILWAUKEE, WIS. — 28 d. rugs. S.L.A. 177 kp. buvo surengusi prakalbas. Kalbėjo chicaginio dienraščio red. "Atsakinėjo ir į paduotus klausimus, žinoma, taip, kaip jam patiko. Pabaigoj išvadino susirinkusius "sektantais". Jis taipgi pasakė: "Aš atvažiavau pas jus, bezgramotnus," sakyt prakalbą, o jūs atėjot prakalbai pasibaigus. Ir atėję dar drystat statyti klausimus, surengkite patys prakalbas ir aiškinkitės tuos dalykus."

Biednas tas žmogelis, kuris mokinosi profesijos per 6 mėn. ir, ant tiek tu man nusmuk, neįstengia atsakyti į paprasčiausius klausimus; klausimą paėmęs mala, mala ir nieko neišmala; sveika Marija ir sveika Marija, lyg tas ubagas prie dievnamio.

Patartina tam žmogeliui "šviesti" savąjį "Apšvietos Kliubą", o ne važinėti su prakalbomis. Jojo, atsiprašant, prakalbos — "out of date".

Kuomet vietos socialistai neturėjo progos klausimų pastatyti tam vėjo malūnui, kad persergėjus vietinius lietuvius nuo neteisingų išvadžiojimų, tai, manau, vietinė L.S.S. 119 kp. greit surengs prakalbas ir tas grigaitiškas nesąmones išvilks aikštėn.

J. A. Dementis,
S.L.A. 177 kp. pirm.

* * *

Vietiniai L.S.S. 119 kp. draugai sujudo rengtis prie žieminio veikimo. Mokinamąsi veikalas, kuris bus pastatytas 18 d. spalio. Rankų nenuleidžiama ir Sąjungos reikaluose. X-jam suvažiavimui pasiųsta rezoliucija ir telegrama su money orderiu ant $9.40. Kuopa iš savo iždo paskyrė 5 dol. ir draugai sudėjo $4.40. Be to, kuopa pirko "Laisvės" šėrą.

L.S.S. IX Rajonas irgi pasiuntė $10 aukų minėtam suvažiavimui.

Sparčiai platinamas anglų kalboj laikraštis "The Communist" prie to — "Žarija" ir dienraštis "Laisvė".

Po Sąjungos suvažiavimo, įvyksta eilė prakalbų po IX Rajoną. Trįs draugai yra pasižadėję apkeliauti mūsų rajoną su prakalbomis. *Vietinis.*

Aukos

L.K.S. Agitacijos Fondan.

NASHUA, N. H. — Aukos surinktos 17 d. rugsėjo per d. Jukelio prakalbas. Aukavo šios ypatos: A. Večkys, V. Briedis, J. Verzbickas, J. Petrauskas, E. Zuika, F. Žukauskas, M. Karsokas, A. Monis, G. Baušienė, K. Petulienė—po $1.00; J. Markevičius, A. Kavaliauskas, S. Šimutis, J. Sinkus, J. Velička, A. Leščinskas, A. Paltanavičius, S. Penkauskas, B. Seluta, J. Buslavičius, J. Gaidis, J. Blekaitis, J. Monius, F. Lukaševičius, F. Kazlas, J. Damašauskas — po 50c.; smulkių aukų surinkta $2.12. Aukos perduotos d. J. Jukeliui. Varde minėto fondo tariu visiems širdingai ačiu.

M. Žiedelis.

Dauguma moterų geriau sutiktų būti vedusiomis, negu linksmomis.

***

—Kas gimdo išradimus?
— Reikalas.

L. D. L. D. REIKALAI

L.D.L.D. II APSKRIČIO KONFERENCIJOS SVARBESNI NUTARIMAI.

21 d. rugsėjo atsibuvo L.D. L.D. II Apskr. konferencija, Elizabeth, N. J. Delegatų buvo suvažiavę 13 nuo 7 kuopų ir 3 komiteto nariai. Viso buvo su sprendžiamais balsais 16. Konferencijoj delegatai užsilaikė labai ramiai, dėl to pasižymėjo tarimais.

Pirmiausiai komitetas išdavė raportą. Organizatorius, E. J. Duben, pabriežė iš savo veikimo, kad viskas daroma, kad tik daugiaus kuopų suorganizavus į II Apskr.; tam tikslui yra jau rengiama prakalbų maršrutas. Sekretorius taipgi raportavo, kad darbuojasi. Iždininkas, J. Ulba, pasižymėjo savo darbštumu dėl II apskr. iždo padidinimo, rengdamas tam pramogas. Ižde pinigų randasi $9.17.

Toliaus sekė svarbesni nutarimai:

Paaukuoti iš apskr. iždo $5 ir pasiųsti L.S.S. suvažiavimui su pasveikinimu.

Priimta rezoliucija, užgirianti Komunistų Partiją ir Maskvos III Internacionalą. Rezoliucija pasiųsta L.S.S. suvažiavimui. Išrinkta delegatas nuo II apskr. į L.D.L.D. suvažiavimą — J. Balnis.

Nutarta, kad II apskr. konstitucija būtų siuntinėjama kuopoms balsavimui ir kaip greit referendumas ją užgirs, tuoj atspausdinti 1000 egz. ir veltui išsiuntinėt II apskr. kuopoms. Tapo išrinktas II aps. knygius dėl literaturos platinimo — J. Luobikis, kuris bus po II apskr. kom. priežiūra. Kom. parūpins jam literaturą. Nutarta išleisti II apskr. lėšomis agitacijinių lapelių. Padidinta apskr. komitetas. Finansų sekretorium tapo išrinktas J. Bartašius. Mat, iki šiol buvo tik vienas sekr. abiejų urėdų. Nutarta, kad žiemos sezonu surengti II apskr. naudai koncertą ir balių Central Brooklyne.

Buvo pakeltas klausimas apie L.D.L.D. Centro komiteto knygų išleidimą. Apkalbėjus pasirodė, kad dabartinis centro kom. su literaturos kom. dėlei knygų šių metų išleidimo darbuojasi gerai, ant kiek jiems aplinkybės leidžia. Buvo skaitytas laiškas nuo tulo žurnalisto apie L.D.L.D. literaturos klausimą, pabriežiantis, kad būtų galima išleisti knygelę "Six Weeks in Russia" ir kitas. Jis sako, kad jis darbuojasi dėl to. Konferencija laišką užgyrė. Daug smulkių apkalbėjimų ir nutarimų yra atlikta. Bet visą protokolą nenutarta garsinti, nes laikraštyj vieta brangi.

Konferencija užsidarė 6:30 val. vakare.

Rezoliucija išnešta L.D.L.D. II Apskr. konferencijos.

L.D.L.D. II Apskr., laikytoj konferencijos, Elizabeth, N. J. rugsėjo 21 d., š. m., nutarta išnešti sekančią rezoliuciją:

Kadangi pasaulinėje darbininkų klesų kovoje pasidarė tikriausiais ir aiškiausiais kovotojais už darbininkų išsiliuosavimą kairieji socialistai, komunistai, ir kadangi oficialė išreiškėja komunistinio judėjimo šioje šalyje yra naujai susitvėrusi Komunistų Partija, ir

Kadangi tarptautinis sąryšis Moskvos Komunistų yra III Komunistų Internacionalas, —

Todėl mes oficialiai užgiriame III Internacionalą ir jo minties reiškėją šioje šalyje — Komunistų Partiją.

Taipgi mes raginame ir L.D. L.D. I suvažiavimą, kad jis visos draugijos vardu užgirtų minėtas įstaigas. (ši rezoliucija pasiųsta L.D.L.D. suvažiavimui).

F. Klastow,
L.D.L.D. II Apskr. Sekr.

Red. Atsakymai.

W. M. — Straipsnelis persilpnai parašytas ir turi būti verčiamas anglų kalbon; todėl, atleiskite, negalime jį sunaudoti.

Vienam iš Mokinių. — Su "Keleivio" korespondentais polemizuoti neverta.

C. Kazlauskui. — Apie tokius dalykus neapsimoka laikraštyj vietą užimti. Jeigu manote traukti kunigą į teismą, pirm to galite atlikti reikalą su juo laišku, t. y., pareikalauti atšaukimo.

T. Miliauskui. — Aukuotojų vardus siųskite A. F. sekretoriui sykiu su pinigais. Jis veda atskaitas ir paskelbia vardus. Nejaugi matote reikalą garsinti tuos pačius vardus po kelis kartus?

V. J. Zabulioniui. — Kadangi jūs iškeliat visai naują "teoriją", tai į jūsų klausimą atsakysime kiek vėliaus.

PRANEŠIMAI.

Iš kitur.

Milwaukee, Wis. — L.S.S. 119 kp rengia balių su perstatymu, kuris atsibus 18 d. spalio South Side, Turn svetainėje. Bus vaidinama vieno veiksmo komedija "Nesipriešink".

L.S.S. 119 kp. ir L.D.L.D. 56 kp. laikys savo susirinkimus 12 d. spalio, 2 val. po pietų, University Hall, ant trečių lubų. Meldžiame nepamiršti, nes bus renkami darbininkai dėl baliaus; yra ir daug kitų reikalų.

T. Miliauskas.

West Pullman, Ill. — L.S.S. 235 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, 5 d. spalio, 12 val. 12053 So. Halsted St.

Meldžiu visus narius susirinkti ir atsiimti knygą "Valstybė ir Revoliucija", nes daugiau knygos nebus nešamos į svetainę.

J. J. Chesunas, Sekr.

New Kensington, Pa. — L.S.S. 151 kp. rengia prakalbas, kurios įvyks nedėlioj, 5 d. spalio, 7 val. vakare, Bloser Hall, 960 4 Ave. Kalbės garsus kalbėtojas J. Daubaras. Įžanga veltui.

Komisija.

Pittsburgh, Pa. — A.P.L.A. 4 kp. susirinkimas atsibus utarninke, 7 d. spalio, 7:30 v. vakare, 1525 Penn Ave., Pittsburgh. Nepamirškite, nes bus nominuojama A.P.L.A. centro valdyba. *Komitetas.*

Chicago, Ill. — Hoffmano mokyklos Lietuvių Moksleivių Draugijos viešas susirinkimas įvyks nedėlioj, 5 d. spalio, 7:30 v. vakare, 1537 N. Robey St., Hoffmano mokyklos kambaryj 5. *P. P. Bonaitis.*

Montello, Mass. — L.S.S. 17 kp. paskutiniame susirinkime nutarė laikyt savo susirinkimus du sykiu mėnesyje, kas pir mas nedėldienis ir trečią pėtnyčią. Sekantis susirinkimas įvyks Nedėlioj, 5 d. spalio, 10 val. ryte, L.T.N. salėj. Nepamirškite atsilankyti, nes bus išduotas raportas L.S.S. X suvažiavimo, taipgi yra ir šiaip daug svarbių dalykų.

J. Pakaušis, Sekr.

Baltimore, Md. — L.M.P.S. 28 kp. rengia prakalbas ant nedėlios, 12 d. spalio, 2:30 v. p. p., Lietuvių Atletų Kliubo svetainėj, 539 Columbia Ave. Kalbės garsi kalbėtoja, K. Petrikienė. Nepamirškite!

O. Paulionienė.

L.D.L.D. 56 kp. susirinkimas, nepaprastas, įvyksta, nedėlioj, 12 d. spalio, 2 val. po pietų, Settlemento svetainėj. Nariai ir šiaip norintieji įstoti į šią dr-ją yra kviečiami atsilankyti.

J. A. Dementis, Rašt.

Vietiniai Pranešimai.

5 d. spalio, 12 val., po No. 33 Hudson ave., C. Brooklyn, įvyks L.K.S. 83 kp. mėnesinis susirinkimas. Visi nariai privalote būti šiame susirinkime, nes bus duodama visiems nariams knyga "Valstybė ir Revoliucija"; taipgi bus raportas L.K.S. X suvažiavimo.

Draugai ir draugės! Nesivėlinkite, nes tą pačią dieną bus Aido choro koncertas, tai kad suspėtume viską atlikti.

V. J. Zabulionis, Org.

Didžiojo New Yorko Draugijų Sąryšis rengia didelį balių ant 27 d. lapkričio, New Plaza Hall. Meldžiame kitas draugijas nieko nerengti ant tos dienos. *Komisija.*

Cliffside, N. J. — Tarptautiškas Kliubas rengia balių ant 4 d. spalio, kliubo svetainėj, ant Walter St., Cliffside. Pradžia 7:30 v. vakare. Griežš puiki orkestra, bus įvairių žaislų ir lengvų gėrimų.

L.D.L.D. 77 kp. susirinkimas įvyks 6 d. spalio, kliubo svetainėj, kampas Walter St. ir Anderson Ave., Cliffside. Pradžia 7:30 v. v. Yra daug svarbių reikalų.

A. Čičinis.

Kearney, N. J. — L.K.S. 161 kp. rengia prakalbas ant 5 d. spalio, 2:30 po pietų, Labor Lyceum, 15 Ann St., tarpe 6 ir 7 gat., Harrison. Kalbės J. K. Plungis. Kviečiame visus atsilankyti. *Komitetas.*

L.K.S. 20 kp. rengia koncertą ir balių, kuris įvyks subatoj, 18 d. spalio, 1919, Palace Hal, 708—3rd Ave., tarpe 22 ir 23 gatvių, So. Brooklyne. Pradžia 7:30 val. vakare. Programo išpildyme dalyvauja: "Aido" maišytas choras, "Aido" moterų ir vyrų chorai; Finų soc. choras; solistės K. Menkeliuniūtė, soprano; O. Lesčinskaitė, alto; E. Linn, soprano. Po programui smagiausi šokiai. Įžanga 50c. ir 35c.

Kviečia *L.K.S. 20 Kp.*

ATYDAI VISŲ ŠV. JURGIO DRAUGYSTĖS DRAUGŲ.

Šv. Jurgio draugystė savo bertaininiame susirinkime, laikytame 1 d. spalio, 1919 m., nutarė dalyvauti lietuvių ir ukrainiečių parodoje. Ta paroda rengiama kaipo protestas prieš lenkų veržimąsi į Lietuvą. Kurie dalyvausite parodoje, susirinkite Tautiškame Name, 101-103 Grand St., subatoje, 4 d. spalio (Oct.), 1919 m., 3:30 valandą po pietų. Iš ten išeisime su dr-stės vėliavomis ir eisime iki North 5th ir Havemeyer Sts kampui— prie kun. Petkaus bažnyčios ir ten susijungsime su visais paroduojančiais lietuviais.

Visi lietuviai kviečiami skaitlingiausiai dalyvauti parodoje.

Su pagarba
Sekr. *P. Narbutas.*
(16—17)

CHICAGIEČIŲ DOMAI!

Teatras ir balius.

L.S.S. 4 kp. pirmą kartą stato veikalą Chicagoje "Nepalaidoti Kūnai", 4-iū veiksmų tragedija iš darbininkų gyvenimo, kuris darbininkams žingeidu bus pamatyti. Pastatyme dalyvauja gabiausi Chicagos lošėjai, kurie stengsis atlošti kuogeriausia. Lošimas atsibus Nedėlioje, 5 d. Spalio (October), 1919, C. S. P. S. svetainėje, 1126—30 W. 18th St., Chicago, Ill.

Svetainė atsidarys 4 val. po pietų, lošimas prasidės 5 val. Režisierius J. Stankunas. Griežš latvių orchestra Po perstatymo bus šokiai iki vėlumai nakties.

Širdingai kviečia visus atsilankyti. **Komitetas.**

Tel. 2320 Greenpoint.

J. GARŠVA

Graborius (Undertaker)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalsamuoju ir laidoju numirusius ant visokių kapinių.
Parsamdau Automobilius ir Karietas Veselijoms, Krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams.
Ofisai:
231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 264 Front St. C. Brooklyn, N.Y.
Telephone 7867 Main.

ŠOKIŲ MOKYKLA.

Per 38 m. žinoma kaipo gerlausia šokių mokykla. Prof. Sterno šokių mokykla po num. 952 Broadway, kamp. Myrtle Ave., prie elevatoriaus stoties, Brooklyne daveža visi karai ir elevatoriai. Mokinama Waltz, Fox trot One Step, TwoStep, Boston Guide ir visi naujausios mados šokiai balių ir steidžiaus. Mokinu vyrus ir merginas; lanko ją nuo trijų šimtų iki keturių šimtų. Duodu privatiškas lekcijas ir kliasoje. Atidaryta nuo 9 ryto iki 11 vakaro, taip-pat ir Nedėldieniais. Išlygos: $10.00 ir $20.00. Išmokinu visus šokius. Mokinu žiemą ir vasarą. Mokinu pagal naujausią madą. Visada mokykis pas specialistą. Mokestis IŠKALNO.
THE STERN SCHOOL of DANCING
952 Broadway, Brooklyn, N. Y.

STEBĖTINAS LAIKRODĖLIS.

Šis dailus ir vienatinis Kalendorius Laikrodėlis išcina 8 dienas vienu užsukimu; parodo savaitės dienas ir mėnesius, valandas, minutas ir sekundas. Labai tvirtai padirbtas, turi 16 brangakmenių. Gvarantuojame ant 25 metų. Tikra šio laikrodėlio kaina $18.00, bet mes per trumpą laiką parduosime po $12.95, ir dar duosime priedo puikų, 14 karato, panauksuotą retežėlį. Prisiųskit tik $1.00, o likusius $11.95, užmokėkit, kada aplaikysite laikrodėlį. Galite panešioti laikrodėlį 30 dienų, ir, jeigu nepatiks, grąžinkite atgal, o mes sugrąžinsime pinigus iki centui. Nelaukite, bet tuojaus iškirpkite šį apgarsinimą ir įdėkite su 1 doleriu į konvertą ir prisiųskite pas.
NATIONAL SALES CO.
Dept. 81 Sta. D. Box 90, NEW YORK N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

TAUTININKŲ "PRAKALBOS".

Central Brooklyn. — Seredos vakare, 1 d. spalio ,įvyko tautiškos "prakalbos". Kalbėtojum buvo ex-graborius Liutkauskas. Kalbėjo apie "būsiantį" dienraštį "Vienybę". Kadangi jis niekus kalbėjo: apie "Vienybės" namo platumą, ilgumą, augštumą, tvirtumą, brangumą, naudingumą ir t.t., tai kokio ten kryžiaus pirmininkas atsistojęs suriko: "Kad sakai prakalbą, tai sakyk, o už laikraščiu agitacijos nevaryk: mes gerai juos žinome! "Kalbėtojas" tuoj atsikreipė į publiką: "Kas norite, kad būtų prakalbos, rankas augštyn!" Didžiuma už prakalbas. "Kalbėtojas" ir vėl pradėjo kalbėt apie tą pačią "Vienybėlę", nabagėlę. Visokių niekų pripasakojo. Ant galo užreiškė: "Amerikos Lietuvis" ir "Vienybė Lietuvninkų" jau išsiėmė apsivedimo "laisnę". Kokį šliūbą jie ims — civilį ar bažnytinį, nepasakė. Teliaus tęsia, kad laisnę išsiėmė dabar, o šliūbas bus net po Naujų Metų. Matyt, neištesi užsimokėt už šliūbą ir nusisamdyt muzikantus, kas, anot "kalbėtojo", lėšuos, apie $75.000, todėl turės, nabagai, kentėt net iki Naujų Metų! Kad nors nepaviliotų "Vienybėlę" kokis nors davatkinas iki to laiko.

Baigdamas prakalbą, ex-graborius davė atsakymus komunistams. Mat, čia neseniai buvo komunistų prakalbos, tai tautininkai pridavė jam nesa komunistų išsireiškimus, reikalaudami, kad jis komunistas "sukritikuotų". "Bekritikuodamas" juos, jis pasakė, kad bolševikai, girdi, suleidę lenkus į Lietuvą. Tuojaus buvo paduota jam "Vienybė Lietuvninkų"su straipsniu tame klausime, nurodančiu, kad ne bolševikai tą padarę, bet visai kiti Lietuvos "gelbėtojai". Mūsų "kalbėtojas" pažvelgė į vidurį to straipsnio, susimaišė ir nežino, ką daryt — skaityt jį, ar ne. "Tai nieko, čia nieko nėra", — tai pasakęs, šmakšt "Vienybę" į kišenę — ir atliktas kriukis, komunistai "sukritikuoti." Matyt, "kalbėtojas" akis apsidegino.

"Tėvynainiai ir visoki kryžių pirmininkai—vis tai "vožnos asabos"—sukėlė pusėtiną triukšmą. Kadangi "kalbėtojas" kalbėjo apie vestuves, tai vienas kampe atsistojęs sušuko: "Reikia iškelt vestuves tiems, kurie kelia triukšmą!" Jeigu kas būtų tą "įnešimą" parėmęs, tai mūsų 'tėvynainiai' būtų padarę tikras vestuves.

Publikos buvo mažai.

Birbynė.

ATSAKYMAS TEN BUVUSIAM.

Dienraščio No. 12, tulas Ten Buvęs, rašydamas apie Maspethe įvykusias prakalbas, nupeikia lietuvius socialistus, ypatingai prakalbų rengimo komisiją, už prisižadėjimą ir neprisidėjimą prakalbų rengime su kitų tautų rengėjais.

Kadangi aš esu buvęs toj komisijoj ir nesijaučiu tame kaltu, matau reikalą atsakyti.

Kuomet draugai rusai užkvietė mane rengti prakalbas, tai buvo jau tik 6 dienos prieš įvykimą prakalbų. Aš pasiunčiau kalbėtojui pakvietimą, bet gavau atsakymą, kad jis negalės pributi. Kitą kalbėtoją kviesti jau nebuvo laiko.

Priežastis nebuvimo prakalbose — šeimyniški reikalai.

Ten Buvęs pirm rašymo turėjo dalyką ištirti, o paskui rašyti, tuomet nereikėtų bereikalingai užimti laikraštyj vietą.

K. Kaulinis.

Nuo Redakcijos. — Meldžiame korespondentų niekuomet nerašyti to, ko tikrai nežinote, nes tuomi darote nesmagumą sau, kitiems ir redakcijai.

Plėšikai nuteisti.

Teisėjas Otto A. Rosalsky, Manhattane, nuteisė tris banditus į valstijos kalėjimą,kurie per keletą savaičių plėšė viešbučius, namus, bolines ir kavines. E. McIntrye ir George Hope nuteisti 20 metų kalėjimo, o trečias, Thomas Burke, 15 metų.

L.K.S. 266 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 5 d. spalio, 9 val. ryte, 68 Pery Ave., Maspeth. Meldžiu visus kuopos narius ir norinčius į ją įstoti būtinai atsilankyti.

K. Kaulinis, Org.

Propagandistų Atydai!

Nedėlioje, 5 d. spalio, Socialistų kambariuose, po numeriu 208 Grand St., Bkln, atsidarys lietuviškos gramatikos mokykla. Pradžia 10 val. ryte. Kurie norite išmokti taisykliškai rašyti, malonėkite atsilankyti, o pasekmės bus geros. Daug mokėti nereikės, tik vienas doleris į mėnesį; už tą mokestį galėsite lankytis ir į kitas klesas. Mokintojai yra gabus; jie stengiasi, kad mokinys veltui laiko neleistų. Kviečiame ne tik vyrus, bet ir merginas.

J. N., Org.
(17-18)

"Laisvės" Generalis agentas ir kalbėtojas, P. Pekoraitis, greitu laiku lankysis po Wisconsin, Michigan, Ohio ir Pennsylvania valstijas. Jis užrašinės "Laisvę" ir atnaujins skaitytojams prenumeratas.
"Laisvės" Adm.

ATYDAI "LAISVĖS" SKAITYTOJŲ!

Puikųs paveikslai įžymiausių revoliucionierių: Debso, Lenino, Trockio, Liebknechto ir Luxemburg, visi penki ant vieno paveikslo, didumas 8x10. Kaina $1.00. Reikalaukite tuojau prisiųsdami su užsakymu ir pinigus. L. S. Sąjungai skiriamas 10 procentas.

Norintieji parsitraukti platinimui, paaiškinimų klauskit laišku.

S. Reikauskas,
995 E. — 79th St.
Cleveland, Ohio.
(Apgr.)

REIKALINGA KNYGVEDĖ, kuri galėtų dirbti ir ant typewriterio. Atsišaukite tuojau. Gera užmokestis, trumpos valandos.
The Sen-Rayto Co.
995 E. 79th St.,
Cleveland, Ohio.

Puikus Koncertas

RENGIA "AIDO" CHORAS.

Įvyks Nedėlioje 5 SPALIO-OCT., 1919 3 val. po pietų.

Puikioj Svetainėj LABOR LYCEUM
949-959 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y.

"AIDO" CHORAS.

Gerbiamoji Publika, vietos ir apielinkių! Jus mylite dailę ir kas metas atsilankote į mūsų parengtus koncertus. Taigi ir šįmet kviečiame koskaitlingiausia atsilankyti, nes visi busit užganėdinti iš dailės atžvilgio. Mums rodosi, kad daug nereikia nei aiškinti, tačiau mes biskį paaiškinsime kas dalyvaus mūsų koncerte. Dalyvaus vienas iš gabiausių artistų prof. *KORYKORA*, baritonas-basas, kurio lietuviška publika dar nėra girdėjus. Negana to, kad jis labai gražiai dainuoja, bet ir užganėdina publiką vien tik savo išėjimu ant scenos. Jis yra lošęs geriausiuose Anglijos teatruose ir operorse, ir netik Anglijoje, bet ir Amerikoje yra dalyvavęs geriausiose operose. Negana to, kad jis dainuos solo, bet pasižadėjo ir smuika sugrajinti kelius kavalkus, kas publiką migdyte-migdys. Taigi kiekvienas turėtų išgirsti tą garsų artistą. Taipgi dalyvaus *J. BUTĖNAS*, daug labiau išsilavinęs, negu metai atgal. Apart jų dalyvaus *K. MENKELIUNIUTĖ*, soprano, *O. LESČINSKAITĖ*, alto. Dainuos "Aido" maišytas choras, "Aido" vyrų choras, "Aido" merginų choras. Taipgi bus "Aido" choro kvartetų ir duetų, po vadovyste *J. VELEČKOS*. Beto *J. VELEČKA* yra pasižadėjęs sugrajinti kelius kavalkus smuika. Kaip matote, tai programe dalyvaus didelės spėkos. "Aido" chorai yra išsimokinę daug naujų dainų, kurios publikai labai patiks. Yra pasižadėjęs dainuoti išElizabeth, N. J. *"Audros" choras.* Todėl kviečiame visus tą dieną būti tame koncerte, o šokiai. užsiganėdimas užtikrintas.

Po Koncertui bus šokiai. Įžanga 75c, 50c. ir 35c. *Rengėjai.*

PRAKALBOS.

Maspeth. — 30 d. rugsėjo L.K.S. 266 kuopa turėjo surengusi prakalbas. Kalbėtojum turėjo būti d. A. Bimba, bet negalint jam pributi, jo vieton kalbėjo d. Pranaitis iš Philadelphijos. Kalbėtojas savo užduotį atliko gana gerai. Publikos buvo nemažai ir d. Pranaičio prakalba buvo visi užinteresuoti.

K. Kaulinis.

PAJIEŠKOJIMAI.

Noriu mokintis visą kraučių darbą prie vyriškų drabužių. Geistina, kad būtų prie vienos ar dviejų ypatų. Kam reikalingas toks darbininkas, malonėkit atsišaukti šiuo adresu:
J. Longo,
Mc Dowell County, Caples, W. Va.
(16—18)

Jieškau senos moteriškės, kuri galėtų prižiūrėti 4 metų vaiką. Viso esam 3 žmonės stuboj. Gaus gerą mokestį. Meldžiu atsišaukti.
K. Romanas
97 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
(16—18)

Jieškau kambario, kad būtų vienam kambarys. Kas turite arba žinote, malonėkite pranešti. V. S.
120 Grand St., Box 38, Brooklyn, N.Y.
(16—18)

Reikalingas kriaučius prie vyriškų drabužių siuvimo. Darbas ant visados, gera mokestis. Atsišaukit tuojau. **J. Balanius,**
25 Millbury St., Worcester, Mass.
(16—17)

Pajieškau brolio Antano Mickeliuno, seniau gyveno Baltimore, Md. Meldžiu atsišaukti.
J. Mickeliunas,
1411 E. 59 St.
Cleveland, Ohio.
(15—17)

Jeigu nori turėti sveikus dantis,

tai turite juos gerai prižiūrėti. Švarus dantys niekada negenda. Taisau dantis be jokio skausmo, vartodamas geriausią medegą.

Ateikite ir išsiegzamenuokite pas

Dr. Joseph L. Prusslin
Dentistas Chirurgas

723 Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.
Kampas Graham Ave.
Viršui United Cigar Store.

GERIAUSIAS VYRŲ IR MOTERŲ RŪBŲ SIUVĖJAS.

Taisau senus, iščystinu ir išprosinu.

SIMON JUSKEVIČIUS
135 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2851 Greenpoint.

J. LEVANDAUCKAS

GRABORIUS

Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu.

272 BERRY STREET.
BROOKLYN, N. Y.

ATYDAI BROOKLYNO IR APIELINKĖS LIETUVIAMS.

TAISAU namus kaip iš lauko taip ir iš vidaus; mūrinu, pleisteruoju, cementuoju ir pentinu. Už savo darbą garantuoju. Kainos prieinamos. Duodu rodą dykai. Ant reikalavimo važiuoju ir toliau. Reikale kreipkitės ypatiškai ar laišku

PRANAS GRAŽYS
Gyvenimo vieta:
522 Lorimer St., Brooklyn, N.Y.
kampas Ainslie St.,

Sveikata priguli nuo gerumo dantų.

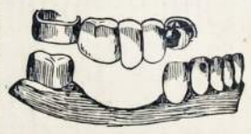

Gydyk savo DANTIS pas gerą LIETUVIŠKĄ DENTISTĄ. Dantįs yra ištraukiami be jokio skausmo.

Dvigubos kepuraitės (caps), geriausi tiltelini (bridge) ir visoki kiti darbai padaromi už vidutiniškas kainas.

DR. J. LIEBERMAN
DENTISTAS
408-410 So. 2-nd St.,
BROOKLYN, N.Y.
Telephone Stagg 1533.
Kalbu lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Konservatorija

L. M. konservatorija užsidaro atostogoms iki 15 d. rugsėjo.

KANKLĖS:

Šių metų "Kanklių" prenumerata iki rugsėjo mėnesiui Vienas dol.	
Visų 1917 m. "Kanklių" kompletas	$1.50
"Girių Karalius" fantastiška opera	3.00
IV sąsiuvinys dainų	25c.
V sąsiuvinys dainų	50c.

Klaust
M. PETRAUSKAS
769 Broadway, So. Boston, Mass.

K. LUTKAUS

ŽODIS

Jeigu tau reikalinga skrybėlė, marškiniai, renkotas, lietsargis, kaklaraištis, kelnės ar kitoki vyriški aprėdalai, užeik pas mane, o gausi viską, vertės savo pinigų.

131 Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

LIGŲ PRIEŠAS — MUSŲ DRAUGAS.

Žmogus linksmas ir ramus, kol jis sveikas. Paprasta liga padaro žmogų nelaimingu. Tankiausiai žmogų kankina vidurių arba skilvio ligos — nemalimas, dispepsija, diegliai ir skausmai, išputimas, diegliai šonuose, krūtinėje ir nugaroje, užstojimas gerklėje ar krūtinėje ir t.t. Tas paeina nuo nereguliariško ir nenormališko skilvio. Geriausias vaistas, kuris apsaugoja nuo tų ligų arba greit jas prašalina — tai Provizoriaus Vinco J. Daunoros **TREJOS DEVYNERIOS** arba **TREJANKA.** Tai neįveikiamas ligų priešas, o kartu mūsų draugas. Reikalaukite to draugo pas agentus arba tiesiog prisiųsdami 50 centų pačtos ženkleliais. Vincas J. Daunoras, Provizorius, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Chroniškas ir Nerviškas Ligas Gydome.

Jeigu tau daktarai nesuteikė pagelbos nuo skausmų, nenustok vilties. Ateik dykai išsiegzaminuoti ir gausi mūsų patarimą.

VYRAI IR MOTERĮS!

Jeigu kenti nuo Chroniškos, Nerviškos, Kraujo, Odos ir kitokių įvairių ligų ar skauda Jaknas ar Pūslę, pasitark su mumis.

Jieškok pagelbos, kur gali rasti.

Ilgų metų praktika gydyme chroniškų ir nerviškų ligų suteikia mums progą egzaminuot "Electro-Medical", ir surast ligos priežastį, ką kitoki visiškai negelbėjo. Su pagelba šito būdo išgelbėjome daugelį nuo sunkių kankynių ir operacijų.

Atmink: Atidėliojimas ir nejiekojimas gero gydymosi būdo — pavojingas. Ateik, jeigu reikalauji gero specialisto gydyme.

OFFISO VALANDOS: 9 A. M. iki 8. P. M. Nedėliomis — 8 A. M. iki 2 P. M.

DR. LEWIS
749 SIXTH AVE., tarpe 42 ir 43 Sts. NEW YORK CITY

NAMAI IR FARMOS.

Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir prieinamiausia kaina, Brooklyno mieste ir visuose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, South Brooklyne ir Central Brooklyne.

1 fam. — nuo $1,500 iki $10,000	įmokėti ant $1,000 nuo $150 iki $200
2 f. — $1,800 iki $10,000	6 f. — $3,800 iki $18,000
3 f. — $2,500 iki $13.000	8 f. — $4,000 iki $20,000
5 f. — $3,500 iki $15.000	20 f. — $11,000 iki $80,000

Budavojame namus ir duodame morgičius ant namų.

Kas per mūsų prirodymą perka, nieko nemoka mums ir aprūpiname teisingai.

Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais apie New Yorką, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausios žemės, prie girių, vandenų ir mūsų tautos apgyventa. Parduodame su mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu.

B. ZINIS REALTY CO.
BRANCH OFFICE:
Tel. 3929 Stagg. **420 Lorimer Street** BROOKLYN, N. Y.
Pagal Grand Street

PUIKIAUSIA, MODERNIŠKA "LAISVĖS"

SPAUSTUVĖ

Gražiai padarytį spaudos darbai patraukia kiekvieno akį.
Atsakantis pagarsinimas prideda žmogui norą eiti ant renginių pramogų.
Todėl, draugystės ir kuopos, kada rengiat balius, teatrus, ar šiaip pasilinksminimus, visados duokit darbus "Laisvės" spaustuvei. Mes padarome visokius spaudos darbus gražiai, greit ir pigiai.

"LAISVĖS" KNYGYNE

Randasi įvairių naudingų knygų, kurias patariame kiekvienam perskaityti.
Kas skaito, tas daugiau žino ir jam nereikia prašyti kitų paaiškinimo. Reikalauk katalogo.

LAISVĖ BROOKLYN, N. Y.